БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 185 (19.856). | • 1987 йил 12 август, чоршанба • | Баҳоси 3 тийин.

Орбитадан хабарлар

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 11 август. (ТАСС). Юрий Романенко ва Александр Александров «Мир» орбитал комплекси ичида режалаштирилган ишларни бажаришни давом эттирмоқдалар.

Ўтган кунлар мобайнида космонавтлар, асосан «Прогресс-31» автоматик транспорт кемасидаги юкларни бўшатиш билан банд бўлдилар. Улар келтирилган ускунанинг кўп қисмини комплекс хоналарига ташиб, жойлаштирдилар, сувни кема бакларидан станциядаги идишларга ўтказдилар.

Бугунги кун тартибига кўра, экипаж илмий аппаратларни тадқиқот ўтказишга тайёрлаши, жумладан стационар фотоаппаратлар пленкасини зарядлаши, оптик асбобларни текшириб кўриши мўлжалланмоқда.

Космонавтлар парвоз вақтида кўзнинг спектор сезгирлиги кўрсаткичларига баҳо бериш юзасидан эксперимент ҳам ўтказадилар. Эксперимент рангдор атлас ва махсус тайёрланган текст жадвали ёрдамида бажарилади.

«Рентген» халқаро орбитал обсерваториясидан фойдаланиб, астрофизик тадқиқотлар ўтказиш давом эттирилмоқда. 10 август кунидан бошлаб махсус «Квант» модулига ўрнатилган рентген телескоплари яна энг янги катта Магеллан булутига йўналтирилган.

Телеметрик ахборот натижаларига ва экипажнинг докладларига кўра, одам бошқарадиган «Мир» комплексининг парвози нормал давом этмоқда.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ VI ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ 1987 ЙИЛ ИЮНЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ АСОСИДА ЭКОНОМИКАНИ БОШҚАРИШНИ ТУБДАН ҚАЙТА ҚУРИШНИ ТАЪМИНЛАШ СОҲАСИДА РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми қайта қуришнинг дастлабки сиёсий якунлари чиқарилган ва ҳозирги босқичда уни ривожлантиришнинг биринчи галдаги вазифалари белгилаб берилган КПСС Марказий Комитетининг 1987 йил июнь Пленуми қарорларини муҳокама қилиб, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачевнинг ўзгартишлар чуқур таҳлил этилган доклади «Экономикани бошқаришни тубдан қайта қуришнинг асосий қоидалари», давлат корхонаси (бирлашмаси) тўғрисидаги Қонун республиканинг ҳар бир коммунисти, меҳнаткаши қалбида КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми бошлаган, партиянинг XXVII съезди давом эттирган жараён муқаррарлигига қатъий ишонч уйғотганлигини ва уларни умумхалқ ишига ўз муносиб ҳиссаларини қўшишга астойдил отлантирганлигини таъкидлайди.

КПСС Марказий Комитетининг 1987 йил июнь Пленуми қоидалари ва хулосалари социалистик қурилиш назарияси ва практикасини ривожлантиришга қўшилган катта ҳисса бўлди.

Пленум қарорлари мамлакатнинг халқ хўжалиги қатъиян соғломлаштиришга муҳтож эканлигини яққол кўрсатди. Бу айниқса Ўзбекистон учун ғоят муҳимдир.

Пленум Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми ва республика Компартиясининг XXI съезди очиб ташлаган ва қоралаган салбий ҳолатларга принципиал баҳо бериш, уларни келтириб чиқарган сабабларни чуқур англаш зарурлиги кенг тушуниб етилганлиги республикада қайта қуришнинг дастлабки ижобий якуни бўлди, деб ҳисоблайди. Бундай аччиқ ҳақиқат республика партия ташкилотини янада мусаффо ва қудратли қилиб, метиндек мустаҳкамлайди, қайта қуриш учун курашда қардош халқларнинг умумий оиласида муносиб ўринни эгаллашга интилаётган барча меҳнаткашларни ўз атрофида жипслаштиришга имкон беради.

Буларнинг ҳаммаси республика турмушига ижобий таъсир кўрсатмоқда. План, молия ва меҳнат интизоми бирмунча мустаҳкамланди, кадрларнинг топширилган иш учун масъулияти ошди. Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш проблемаларини ҳал этишда, ишлаб чиқаришни реконструкциялашда дастлабки умидбахш қадамлар қўйилди. Вужудга келтирилган ишлаб чиқариш потенциалидан тўлароқ фойдаланиладиган бўлиб қолди. Агар 1983—1984 йилларда саноат маҳсулоти ўсишининг ўртача йиллик суръатлари 3,5 процентни ташкил этган бўлса, кейинги икки йил давомида 6,5 процентни, меҳнат унумдорлиги 1983—1984 йилларда 0,3 процентни ташкил этган бўлса, кейинги икки йилда 4 процентни ташкил этди. Хўжалик фаолиятидан олинадиган фойда 20 процент кўпайди. Социал соҳада силжишлар рўй берди. 1985—1986 йилларда ундан олдинги икки йилга нисбатан 600 минг квадрат метр кўп уй-жой, 60 мингдан кўпроқ ўринли мактаб, 16 минг ўринли болалар боғчаси ва яслиси фойдаланишга топширилди. Аҳолига гўшт, сут, тухум кўпроқ сотиладиган бўлиб қолди. Аҳолига хизмат кўрсатиш соҳаларидаги ўсиш суръатлари ортди.

Бироқ пленум республикада вужудга келтирилган қудратли халқ хўжалик потенциалидан ҳамон жуда қониқарсиз фойдаланиляпти, эришилган натижалар эса мавжуд имкониятлар даражасида эмас, деб ҳисоблайди.

X ва XI беш йилликлар салбий тенденцияларининг оқибатлари ҳамон бартараф этилмаган. Миллий даромадни ўстириш суръатлари пасайиб, фонд самарадорлиги камаймоқда, экономикани ривожлантиришнинг харажатлар принципи бартараф этилмаган. Ўтган йили Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигида (ўртоқ Э. А. Тоймазов) ишлаб чиқаришга сарфланадиган капитал маблағларни кўпайтириш 12 процентни, ишлаб чиқаришни ошириш эса атиги 5 процентни, Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлигида (ўртоқ Ў. К. Исмоилов) капитал маблағнинг кўпайиши ишлаб чиқаришни ўстиришдан 6,7 баравар, Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигида (ўртоқ Г. Г. Исаев) 12 баравар ошди.

Социал соҳада ҳамон сусткашликка йўл қўйилмоқда. Чакана товар обороти ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш (А. П. Антонов, О. Маҳмудов, Б. И. Бугров ўртоқлар) планлари бажарилмади.

Молиявий аҳвол ғоят кескин бўлиб қолмоқда. Халқ хўжалигида муддати кечиктирилган қарзлар кўпайди.

Ўзини ўзи қоплаш ва ўз-ўзини маблағ билан таъминлашга ўтказилган корхоналар, ташкилотлар ва хўжаликларнинг талай қисми зарар кўриб ишламоқда. Министрликлар ва идоралар, Госплан (ўртоқ И. Искандаров), Ўзбекистон ССР Молия министрлиги (ўртоқ И. И. Маматисаев) ана шу корхоналар самарали ишлаши учун зарур бўлган нормал шароитларни яратиб бермадилар.

Партия ташкилотлари иш ҳақи меҳнат коллективининг ўзи ишлаб топган маблағ ҳисобига оширилишининг ўзига хос хусусиятларини меҳнаткашлар тушуниб етишларига эришмадилар.

КПСС Марказий Комитетининг қарорида айтиб ўтилганидек, Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети табиий-иқтисодий потенциалдан қониқарсиз фойдаланмоқда, бошқарувнинг иқтисодий методларини зарур даражада қатъият билан ўзлаштирмаяпти, маъмуриятчиликка берилишдан, хўжаликларнинг майда-чуйда ишларига аралашишдан халос бўлмаган.

Пленум республика партия ташкилотлари қайта қуриш, жамиятни демократиялаштириш ва ўзгараётган хўжалик механизми вазифаларига тўла ҳамоҳанг бўлган ижтимоий жараёнларни ривожлантиришга раҳбарлик қилишнинг самарали форма ва методларини ҳамон қидириб топмаганлиги сусткашликка, волюнтаризм руҳидаги ёндашувга, энг муҳим халқ хўжалик планларини бажаришни барбод этишга, кўпгина раҳбарларнинг социал соҳага эътибор бермаслигига кўп даражада сабаб бўлаётганлигини таъкидлайди.

Расмиятчилик, ташаббуссизлик ва қолоқ фикрлаш, партия ташкилотларининг исрофгарчилик ва хўжасизликка нисбатан муросасозлиги қайта қуриш йўлида жиддий тўсиқ бўлмоқда. Қайта қуришга бундай умрини яшаб бўлган, эскича ёндашувлар Бухоро (ўртоқ И. Жабборов), Андижон (ўртоқ М. М. Орипжонов), Қорақалпоғистон (ўртоқ К. Саликов) ва Самарқанд (ўртоқ Р. Ашуралиев) область партия комитетларининг ишида содир бўлмоқда.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, республика Компартияси Марказий Комитетининг бўлимлари, маҳаллий партия ва совет органлари қайта қуриш талабларини амалий ишлар билан ҳамон суст боғлаб олиб бормоқдалар, иқтисодий ва социал соҳани ривожлантиришнинг кўпгина туб масалаларини ҳал этиш ечимларини ва уни ташкил этишни ўз вақтида таъминламадилар. Республиканинг ишлаб чиқарувчи кучлари конкрет районларнинг имкониятларини, мавжуд хом ашё ва меҳнат ресурсларини ҳисобга олган ҳолда баб-баравар ривожлантирилмаяпти. Республика ҳаёти учун принципиал жиҳатдан муҳим бўлган ва энг аввало, аҳолининг озиқ-овқат, уй-жой, халқ истеъмоли моллари ва пулли хизматларга бўлган эҳтиёжларини қондиришнинг бир қанча жуда катта масалалари йўл қўйиб бўлмайдиган тарзда суст ҳал этилмоқда.

Пленум кўпгина шаҳар, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари турғун ҳолатларга қарши курашда принципиал ҳужумкор позицияни эгалламаганликларини таъкидлайди.

Улар танқидни тўғри ривожлантириб, камчиликларни бартараф этиш юзасидан ўз вақтида амалий чоралар кўрмаяптилар, ташаббусни, кенг демократия принципларига асосланган раҳбарликни ҳамиша ҳам қўллаб-қувватламаяптилар, ишнинг буйруқбозлик ва тазйиқ ўтказиш услубини афзал кўрмоқдалар.

Бир қанча область ижроия комитетлари, министрликлар ва идоралар, кўпгина корхоналар, ташкилотлар ва хўжаликларнинг раҳбарлари қайта қуриш ва жадаллаштириш вазифаларини ҳал этишга ўзларининг қодир эканликларини амалда тасдиқламаяптилар, фаолиятсизликка ва сусткашликка йўл қўйиб, рўй бераётган ўзгаришларнинг чуқур моҳияти ва кўламининг муқаррарлигини ҳамон тушуниб етмаяптилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми қарор қилади:

1. КПСС Марказий Комитетининг 1987 йил июнь Пленуми қарорлари бутунлай ва тўла-тўкис маъқуллансин.

Пленум КПСС Марказий Комитети белгилаб берган ва КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачевнинг докладида баён этилган экономикани бошқаришни тубдан ислоҳ қилиш партиянинг КПСС XXVII съезди эълон қилган қайта қуриш йўлининг давоми, жамиятимизни ўз ривожининг, социализмнинг афзалликларидан фойдаланишнинг янги, илгари мисли кўрилмаган имкониятларини очиб берадиган сифат жиҳатдан янги даражасига олиб чиқишнинг яққол исботи бўлиб қолди, деб ҳисоблайди ва қуйидаги топшириқларни беради:

Партия комитетларининг мажлисларида, бошланғич партия ташкилотлари йиғилишларида, сиёсий ва иқтисодий ўқув системасида Пленум қарорларидан келиб чиқадиган вазифалар чуқур ва атрофлича муҳокама қилинсин;

Партиянинг иш услубини такомиллаштиришга, раҳбарликнинг сиёсий методларини қарор топтиришга, ишларнинг ҳақиқий аҳволига тўғри ва принципиал баҳо бера олишга қаратилган йўли изчил, дадил ва қатъият билан новаторона усуллар билан амалга оширилсин;

Барча кадрлардан янгича ишлаш, принципиал янги вазифаларни эскирган методлар билан ҳал этишга интилишдан ҳамма жойда воз кечиш талаб қилинсин. Пленум йўл-йўриқларини амалий жиҳатдан рўёбга чиқариш учун барча даража ва лавозимдаги коммунистлар, раҳбарлар, айниқса, марказий республика иқтисодий органлари, министрликлар ва идоралар, бирлашмалар, корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар коммунистлари, раҳбарларининг жавобгарлигини ошириш юзасидан конкрет чоралари кўрилсин;

XIX Бутуниттифоқ партия конференциясига тайёргарлик кенг авж олдирилсин; шу муносабат билан ўтказилаётган барча ташкилий ва сиёсий ишлар ҳар бир бошланғич партия ташкилоти, меҳнат коллективи, коммунист учун қайта қуришга қодирлик ва қайта қуришга интилишнинг конкрет имтиҳони бўлиши керак. Бошланғич партия ташкилотларида бўладиган ҳисобот ва сайлов ҳам худди ана шунга бағишланиши керак.

2. Пленум шуни таъкидлайдики, бошқарувнинг ҳам янги, ҳам эски методлари айни бир вақтда амал қилаётган ўтиш даври шароитларида партия ташкилотлари, совет ва хўжалик органларининг қайта қуришнинг бутун йўналиши учун жавобгарлигини ошириш, иқтисодий ишда содир бўлиши мумкин бўлган узилишларнинг олдини олиш ва уларга йўл қўймаслик принципиал жиҳатдан муҳимдир.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, область партия комитетлари, область ижроия комитетлари, министрликлар ва идоралар шу йилнинг охирига қадар ҳар бир область, корхона, хўжалик ва муассаса бўйича давлат корхонаси (бирлашмаси) тўғрисидаги Қонуннинг тез жорий этилишини таъминлаш, 1988—1989 йилларда барча моддий ишлаб чиқаришни тўла хўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи маблағ билан таъминлашга ўтказиш, планлаштириш, нарх белгилаш, молия-кредит системаси, моддий-техника таъминоти, меҳнат ва социал ривожланишни бошқаришни қайта қуришни амалга ошириш юзасидан пухта тайёргарлик кўрсинлар ва комплекс тадбирларни ишлаб чиқсинлар. Республика халқ хўжалигини бошқариш барча бўғинларининг пухталиги ва ҳамжиҳатлиги, хўжалик ҳисобини жорий этиш учун барқарор иқтисодий замин яратиш, аналитик ва ташкилий ишни кучайтириш масалалари алоҳида диққат-эътиборга лойиқ бўлиши лозим. Шу йилнинг охирига қадар республика халқ хўжалигини бошқаришнинг бош схемаси лойиҳаси ишлаб чиқилиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига тақдим этилсин.

3. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Министрлар Совети шу йил халқ хўжалигини бошқаришнинг принципиал янги формаларига ўтиш шароитларида регионларнинг уйғун ва комплекс тараққиёти учун халқ депутатлари маҳаллий Советларининг роли ва масъулиятини ошириш юзасидан конкрет тадбирларни ишлаб чиқсинлар ва амалга оширсинлар. Социал инфраструктуранинг устун даражада ривожланишига эришилсин, шу мақсадда корхоналар ва халқ хўжалик тармоқлари маблағлари активроқ жалб этилсин ва улардан самаралироқ фойдаланилсин. Уй-жой ва социал-маданий-маиший муаммоларни илдамроқ ҳал этмасдан туриб янги ишлаб чиқаришлар қурилишига йўл қўйилмасин.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, халқ депутатлари область Советлари ва Тошкент шаҳар Совети ҳузурида бош ишлаб чиқариш-иқтисодий бошқармалар тузилсин.

4. Пленум Ўзбекистон ССР Госплани, Давлат агросаноат комитети, Фанлар академияси, республика иқтисодий идоралари зиммасига планлаштиришнинг иқтисодий методларига, узоқ муддатга мўлжалланган барқарор иқтисодий нормативларга, давлат буюртмалари ва лимитларига ўтилишини ҳисобга олиб, республикани 1988 йилда ва ўн учинчи беш йилликда социал ва иқтисодий ривожлантириш планларининг илмий жиҳатдан асосланган батафсил тадбирларини кўриш вазифасини юклади. Халқ хўжалигининг оптимал структураси, унинг тараққиёти суръатлари ва пропорциялари белгилансин, давлат манфаатларининг регионлар, тармоқлар ва корхоналар манфаатлари билан узвий боғланиши шарт қилиб қўйилиб, ўсишнинг мувозанати таъминлансин.

Конкрет район, тармоқ, корхонанинг хусусияти, уларнинг иш шароити ва имкониятлари ҳисобга олиниб, бошқариш, планлаштириш ва рағбатлантиришнинг янги системасига қатъият билан ва айни вақтда пухта ўйлаб ўтилсин.

Ўзбекистон ССР Госснаби шу йилнинг охиригача моддий ресурслар билан марказлаштирилган тартибда таъминлашдан ишлаб чиқариш орқали маҳсулот етказиб берувчилар билан бевосита алоқа боғлашни ҳамда хўжалик ҳисобидаги улгуржи базалар орқали улгуржи савдога қатъий ўтишни таъминлайдиган конкрет тадбирларни ишлаб чиқсин, республика Министрлар Совети ана шу тадбирларни кўриб чиқиб, тасдиқласин. Тўрт—беш йил ичида таъминотнинг ана шу формаларига ўтиш ниҳоясига етказилсин. Яқин орада истеъмол товарлари ишлаб чиқариш, қишлоқ хўжалиги ва машинасозлик, кооперация, якка тартибдаги меҳнат фаолияти ривожини таъминлаш учун зарур бўлган ишлаб чиқариш воситалари савдоси йўлга қўйилсин.

5. Илмий- тадқиқотларни республика иқтисодий ва социал тараққиёти проблемаларига қаратишда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ўтказилаётган барча илмий тадқиқотларни мувофиқлаштирувчи роли оширилсин. Илмий изланишни бошқаришни такомиллаштириш ва ташкил этиш юзасидан конкрет, самарали тадбирлар кўрилсин. Фанлар академияси уч ой муҳлат ичида Госплан билан биргаликда тегишли таклифлар ишлаб чиқиб, республика Министрлар Советининг кўриб чиқмоғи учун тақдим этсин. Бу таклифларда илмий муассасаларнинг (фундаментал тадқиқотлар бундан мустасно) хўжалик ҳисобига ва мавзу бўйича маблағ билан таъминлашга ўтиши, тармоқлараро илмий-техника ва инженерлик марказлари тузилиши, республика экономикаси учун актуал бўлган вазифаларни ҳал этиш мақсадида вақтинчалик илмий коллективлар ташкил этиш, техникавий ечимларни ишлаб чиқаришга жорий этишнинг таъсирчан системасини тузиш назарда тутилсин.

6. Ўзбекистон ССР Молия министрлиги, СССР Давлат банки ва қурилиш банкининг Ўзбекистон республика конторалари, Ўзбекистон ССР Нархлар давлат комитети 1987 йилнинг охирига қадар халқ хўжалигидаги молиявий аҳволни ҳар жиҳатдан соғломлаштириш, давлатнинг корхоналар ва ташкилотлар билан бўладиган муносабатларини норматив негизга ўтказишни таъминлаш, нархларни ижтимоий зарур харажатлар билан кўп даражада мувофиқлаштириш, ишлаб чиқаришнинг пировард натижаларига алоқасиз тарзда даромадлар олиниши имкониятларини мустасно этиш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқиб, амалга оширсинлар.

7. Пленум умумдавлат топшириқлари ва планларини бажариш билан бир қаторда қайта қуриш шароитларида республика халқ хўжалигини ривожлантиришнинг энг муҳим вазифаси аҳолининг озиқ-овқат асосий маҳсулотларига, халқ истеъмоли товарларига талаб ва эҳтиёжларини яна ҳам тўлароқ таъминлашдан, уй-жой, маиший хизмат муаммоларини ҳал этишдан, маданий ва маънавий тараққиётнинг ҳар томонлама ривожланиши учун шарт-шароитлар яратишдан, барча ходимлар жамият манфаатлари йўлида бутун куч-ғайратларини сарфлаб ишлашлари учун зарур рағбатлантириш системасини жорий этишдан иборат, деб ҳисоблайди. Фақат ана шу йўл билан қайта қуришнинг энг муҳим сиёсий, иқтисодий ва социал вазифаси — инсон омили ролини ошириш вазифасини муваффақиятли ҳал этиш мумкин.

Озиқ-овқат, уй-жой программалари ҳамда аҳоли учун товарлар ишлаб чиқариш ва аҳолига хизмат кўрсатиш Комплекс программасининг бажарилиши учун масъул бўлган Давлат агросаноат комитети, Енгил саноат министрлиги, Маҳаллий саноат министрлиги, Қурилиш министрлиги, «Главташкентстрой», бошқа министрликлар ва идоралар қайта қуриш талабларини ва бошқарувнинг янги формаларини инобатга олиб, ана шу программаларнинг бажарилишини таҳлил қилиб чиқсинлар, зарур бўлиб қолганида мазкур программаларнинг сўзсиз бажарилишига қаратилган қўшимча чораларни белгиласинлар.

8. Пленум меҳнатга лаёқатли аҳолининг иш билан бандлигини ошириш проблемасини республиканинг партия, совет ва хўжалик органлари олдида турган энг асосий сиёсий, иқтисодий ва социал вазифалардан бири, деб қарайди. Бу муаммонинг ҳал этилиши ўн иккинчи беш йилликда меҳнат ресурсларидан рационал фойдаланиш бўйича тузилган республика комплекс программасида кўзда тутилган самарали ва шошилинч тадбирларнинг сўзсиз амалга оширилишини талаб қилади.

Ўзбекистон ССР министрликлари ва идоралари, Госплани ва Меҳнат давлат комитети, область ижроия комитетлари мазкур программалардаги топшириқларни белгиланган муддатда бажаришни таъминласинлар.

Пленум мутахассис кадрлар экономика ислоҳотини амалга оширишда бажарадиган муҳим ролни инобатга олиб, Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги, Маориф министрлиги, Ҳунар-техника таълими давлат комитети зиммасига ҳамда қарамоғида ўқув юртлари бўлган министрлик ва идоралар зиммасига мутахассислар тайёрлашнинг умумназарий ва профессионал тайёрлиги даражасини оширишни, бўлажак мутахассислар қайта қуриш моҳиятини, унинг зарурлигини чуқур тушуниб олишларига эришишни ҳамда бу мутахассислар ишлаб чиқаришда меҳнат қила бошлаган биринчи кундан бошлабоқ қайта қуришда актив ва ижодий иштирок этишига эришиш мажбуриятини юклади.

Меҳнат давлат комитети, министрликлар ва идоралар уч ой муҳлат ичида халқ хўжалигининг барча тармоқларини ва ҳамма даражадаги ишловчиларни қамраб олиб, кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш системасини яратиш бўйича таклифларни ишлаб чиқсинлар, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети эса бу таклифларни кўриб чиқсин. Бу ишда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги малака ошириш институти, олий ўқув юртлари ва техникумларнинг роли оширилсин.

9. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, министрликлар ва идоралар республиканинг чет мамлакатлар билан иқтисодий ва илмий-техникавий алоқаларини ривожлантиришнинг истиқболли йўналишларини белгиласинлар, аввало, социалистик мамлакатлар билан ҳамкорликнинг самарали формаларини қидириб топиб амалда жорий этсинлар.

Республиканинг партия комитетлари, министрликлари, идоралари, корхоналари ва ташкилотлари чет эллик шериклар билан алоқа боғлаб турган органлар ишини қайта кўриб чиқсинлар, мазкур органлар малакали кадрлар билан мустаҳкамлансин, чет эл фирмалари билан алоқаларнинг самарадорлиги тубдан оширилишига эришилсин.

10. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлимлари, область, шаҳар, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитетининг 1987 йил июнь Пленуми қарорларини ҳар бир коммунист, ҳар бир киши онгига етказсинлар. Экономикани бошқариш тубдан ислоҳ этилаётганлиги ўзининг моҳияти жиҳатидан революцион руҳда эканлиги, бутун куч-ғайратни сарфлашни, ижодий ва изчил ишни талаб этаётганлиги собитқадамлик билан пухта тушунтирилсин.

Пленум ташкилотчилик ва ғоявий-сиёсий ишдаги асосий вазифа — жамият социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштиришдан, жамият барча муассасаларини демократиялаштиришдан иборат, деб ҳисоблайди. Ҳар бир коммунистнинг, партия ташкилотининг куч-ғайрати қайта қуришни чуқурлаштиришга, унинг ижобий тенденцияларини мустаҳкамлашга, турғун ҳолатлардан қатъий ҳоли бўлишга имкон берадиган барча омилларни барқарор қилиш ва ривожлантиришга қаратилиши керак.

Партия ташкилотлари ва комитетлари раҳбарликнинг сиёсий методларини қарор топтириш йўлига оғишмай амал қилишлари, ижтимоий ҳаётда содир бўлаётган жараёнларни доимо диққат-эътиборда тутишлари, ишнинг аҳволига объектив баҳо беришлари, кадрларни янгича ишлашга ўргатишлари шарт. Хўжалик механизмини такомиллаштириш юзасидан амалга оширилаётган тадбирлар қаттиқ назорат қилинсин, бу масалаларнинг ҳал этилиши учун кадрларнинг масъулияти оширилсин, бошқарувнинг демократик принципларини жорий этишда меҳнат коллективларининг ташаббуси авж олдирилсин, хўжалик юритишнинг янги шароитларидаги энг яхши иш тажрибалари оперативлик ва қунт билан кенг ёйилсин.

* * *

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленуми республиканинг партия ташкилотлари, коммунистлари, меҳнаткашлари қайта қуриш иши учун юксак бурч ва граждандлик масъулиятини чуқур ҳис этиб, жамиятимизни революцион тарзда ўзгартириш, Улуғ Октябрнинг 70 йиллигини, XIX Бутуниттифоқ партия конференциясини муносиб кутиб олиш, беш йиллик плани ва бу йилги вазифаларни сўзсиз бажариш учун умумхалқ ҳаракатига қўшиладилар, деб қатъий ишонч билдиради.

ВАТАНИГА ҚАЙТА ТУРИБ

Дам олиш учун мамлакатимизга келган Лаос Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Лаос Халқ демократик Республикаси Министрлар Кенгашининг Раиси Кейсон Фомвихан 11 август куни Тошкентда тўхтади.

Тошкент аэропортида олий мартабали меҳмонни ва унга ҳамроҳлик қилаётган кишиларни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари М. Х. Ҳолмуҳамедов, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Кейсон Фомвихан шу куни Тошкент телеминорасига чиқиб, республика пойтахти манзарасини кўздан кечирди, Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик ва узумчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида бўлди. (ЎзТАГ).

ҲИНДИСТОН ФЕСТИВАЛИ АРАФАСИДА

Сентябрь ойида Ўзбекистонда Ҳиндистоннинг СССРдаги фестивали бошланади. 11 август куни Тошкентда бўлиб ўтган ташкилот комитетининг мажлисида ана шу байрамга тайёргарлик тўғрисида гапирилди.

Мажлисда Тошкент шаҳар ижроия комитети, «Главташкентстрой», Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигининг вакиллари сўзга чиқиб, В. И. Ленин номли майдонни фестивалга мослаб безаш ишлари, манзарали металл конструкциялар, саҳна ва савдо киоскалари монтажининг бориши тўғрисида ахборот бердилар. Ҳиндистон байрами — Утсав бўлаётган кезда фестиваль белгиси қўйилган турли-туман товарлар савдоси ташкил этилади. Ўзбекистон ССР Савдо, Енгил ва Маҳаллий саноат министрликлари ходимлари ана шу буюмларнинг турлари ҳақида маълум қилдилар. Фестивалнинг Тошкент дирекцияси байрамни ўтказишнинг турли программаси тўғрисида ахборот берди. Бошқа министрлик ва идораларнинг ана шу масала хусусидаги ахборотлари ҳам тингланди.

Ташкилот комитети мажлисини Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. У. Султонова олиб борди.

(ЎзТАГ).

Делегация Кобулга келди

КОБУЛ. 11 август (ТАСС). АДР шимолий зонасидаги вилоятлар билан Ўзбекистон ССР областлари ўртасида иқтисодий ва маданий соҳаларда чегара бўйи ҳамкорлиги юзасидан Совет Ўзбекистони делегацияси Мозори Шариф шаҳрига — Афғонистоннинг Балх вилояти маъмурий марказига келди. Делегация аъзолари вилоят партия-давлат аппарати раҳбарлари билан учрашдилар, ўзаро ҳамкорлик масалалари муҳокама қилинди.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ VI ПЛЕНУМИ

Республика партия ташкилотининг «Партияга қабул қилиш ва партия сафларини мустаҳкамлаш борасида Тошкент область партия ташкилотининг ишидаги жиддий камчиликлар тўғрисида»ги КПСС Марказий Комитети қароридан келиб чиқадиган вазифалари

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. П. АНИШЧЕВ доклади

Ўртоқлар!

Ҳозиргина биз КПСС Марказий Комитети 1987 йил июнь Пленуми якунларини муҳокама қилдик, бу Пленум қарорларини бажариш юзасидан партия ташкилотлари олдида жуда катта вазифалар турибди.

Марказий Комитет Пленуми халқ хўжалигини бошқаришни такомиллаштиришнинг асосий масалаларини белгилаб берди. Энди гап уларни амалга оширишда қолмоқда. Партия ўртага қўйган вазифаларни муваффақиятли бажариш учун ҳар бир раҳбар, ҳар бир коммунист қайси лавозимда ишлашидан қатъи назар, ўзига ишониб топширилган иш участкасида шахсан жавобгар эканлигини бугун таъкидлаб ўтиш лозим.

Бошланғич партия ташкилотлари жуда фаол қатнашган тақдирдагина партия XXVII съезди, КПСС Марказий Комитети январь ва июнь Пленумларининг ижтимоий турмушнинг ҳамма жиҳатларини қайта қуриш, жадаллаштириш ва янгилашга қаратилган йўлини амалга ошириш мумкин бўлади. Бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлиги, меҳнат коллективларининг сиёсий негизи сифатидаги роли кўп жиҳатдан уларнинг сифат состави билан белгиланади.

Шу муносабат билан КПСС Марказий Комитетининг «Партияга қабул қилиш ва партия сафларини мустаҳкамлаш борасида Тошкент область партия ташкилотининг ишидаги жиддий камчиликлар тўғрисида»ги қарори жуда катта аҳамиятга эга.

Барча эски, умри тугаган нарсаларни бартараф этиш, ҳаётимизда тобора фаол қарор топаётган кенг демократия ва ошкоралик шароитида партия аъзолиги ленинча принциплари янги, янада чуқур мазмун билан бойиб бормоқда. Бундай шароитда ҳар бир коммунист сиёсий жангчи, омманинг ташкилотчиси бўлиши керак.

В. И. Ленин партия состави тўғрисидаги масала партия қурилишининг туб масаласи эканлигини, ташкилотнинг характери, партиянинг сиёсий йўли ва ўз мақсадлари ҳамда вазифаларини амалга оширишга қобилияти кўп жиҳатдан шу масаланинг ҳал этилишига боғлиқ эканлигини муттасил таъкидлар эди.

КПСС Марказий Комитети Тошкент область партия ташкилотининг ишини айни шу нуқтаи назардан қараб чиқди. КПСС Марказий Комитетининг қарорида ишларнинг аҳволи чуқур таҳлил этилиб, мавжуд камчиликлар ва нуқсонлар холисона, талабчанлик билан очиб ташланган.

КПСС Марказий Комитетининг қарори бутун республика партия ташкилоти учун ғоят муҳим принципиал аҳамиятга эга бўлиб, у диққат-эътиборимизни партияга қабул қилиш ишларини тубдан қайта қуриш, партия сафлари софлиги учун курашни кучайтириш, коммунистларнинг ташаббускорлиги ва фаоллигини ошириш зарурлигига қаратади.

Шу кунгача қарордаги қоидалар ва хулосаларни амалга ошириш вазифалари барча область, шаҳар, район партия комитетларининг пленумларида, бошланғич партия ташкилотларида батафсил кўриб чиқилди.

Йиллар давомида тўпланиб қолган нуқсонлар партия сафларини тўлдиришга салбий таъсир қилди. КПСС Марказий Комитетининг Тошкент область партия ташкилоти иши ҳақидаги қарорида кўрсатиб ўтилган расмиятчилик, таниш-билишлик, қариндош-уруғчилик, ҳамюртлик алоқалари, бошқа камчиликлар республикадаги кўпгина партия ташкилотларга хос бўлиб, улар қайта қуришда жиддий ғовга айланди.

Маълумки, партия XXVII съездида, КПСС Марказий Комитетининг январь Пленумида Ўзбекистон салбий жараёнлар энг хунук шаклда намоён бўлган регионлар қаторида тилга олиб ўтилди. Кадрлар сиёсатидаги бузилишлар, экономика ва социал соҳадаги турғунлик, ижтимоий лоқайдлик кўринишлари амалда партия сафларини тўлдиришдаги хатолар, унинг сифат состави ёмонлашуви билан бевосита боғлиқдир.

Партияга қабул қилишни асоссиз равишда тезлаштириш, бу жараённи тартибга солишга ялпи ёндашиш, партия аъзолигига ленинча принциплар ҳамда якка-якка танлаб олиш нормалари менсилмаганлиги партия сафларига лоқайд, беқарор, баъзан эса ёт унсурлар кириб қолишига, кўпгина партия ташкилотлари жанговарлигининг йўқолишига, уларнинг маъмурият фаолиятини контрол қилиши бўшашиб кетишига, кадрларни танлаш ва тарбиялашда принципиал позициялардан чекинишга олиб келди.

Биз партия комитетлари ўтмишнинг аччиқ сабоқларидан ҳали ҳам тегишли хулоса чиқариб олмаганликлари ва ишларнинг аҳволига тегишлича баҳо бермаётганликларини ғоят ташвишланиб қайд этишга мажбур бўляпмиз. Кўпчилик партия ташкилотлари фаолиятини қайта қуриш жуда суст бормоқда. Сўнгги вақтгача қайта қуриш аслида одамларни партия сафига танлаш практикасини такомиллаштириш масалаларига етиб келмади.

КПСС Марказий Комитетининг қарорида партия сафлари партия кучларидаги реал эҳтиёжларни ҳисобга олмай, партия сафига кирувчиларнинг ўсиши базаси ва тайёргарлик даражасини ҳисобга олмай, амалга оширилаётганлиги ҳақли равишда таъкидлаб ўтилди. Ўн йил ичида Тошкент область партия ташкилоти 27 процент, Хоразм область партия ташкилоти 32 процент, Сурхондарё область партия ташкилоти 34 процент; Сирдарё ва Наманган областлари партия ташкилотлари деярли 36 процент ўсди. Бу—халқ хўжалигида банд бўлган одамларнинг ўсиш суръатидан анча илдамдир.

Партия сафига қабул қилишни жадаллаштириш — кўпгина партия ходимлари онгига ўрнашиб қолган партия қатламини кўпайтириш партия таъсирини кучайтириш воситаси, деган фикрнинг оқибатидан бошқа нарса эмас, ҳаёт эса бундай эмаслигини кўрсатмоқда.

Масалан, қишлоқ хўжалик машинасозлигида 1980 йилдан буён коммунистлар сони 20 процентдан зиёдроқ кўпайди. Бироқ тармоқ корхоналарининг иши уларнинг олдига қўйилаётган ишлаб чиқаришни техник жиҳатдан янгилаш, ишлаб чиқарилаётган машина ва механизмлар сифатини яхшилаш талабларини қондирмаяпти. Тўқимачилик тармоғида коммунистлар сони учдан бир ҳисса кўпайди. Шунга қарамай, меҳнат коллективлари фаолиятида сезиларли ўзгариш бўлмаяпти.

Партия комитетлари партия сафига қабул қилишни тезлаштириб, коммунистларни экономика ва социал соҳанинг энг муҳим участкаларига қўйиш ишларини яхшилаш, партия ташкилотлари структурасини такомиллаштириш каби самарали тадбирларни унутиб қўйдилар. Саноатда ҳам, халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида ҳам минглаб бригада ва участкаларда бирорта ҳам коммунист йўқ.

Одамларни партия сафига қабул қилишга танлашни тартибга солишга расмиятчилик билан, бюрократларча ёндашиш шунга олиб келдики, сўнгги вақтгача, ҳатто ҳозир ҳам иш билан банд бўлган аҳоли структурасини ва меҳнат коллективларининг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олмай, партияга қабул қилинувчиларнинг турли категориялари юзасидан область партия комитетлари шаҳар ва район партия комитетларига, шаҳар ва район партия комитетлари эса ўз навбатида бошланғич партия ташкилотларига қаттиқ «лимитлар», «разнарядкалар», ҳамма учун бир хил «процентлар»ни белгилаб бермоқдалар.

Деҳқонобод, Ильич районларида, Фарғона шаҳрида иш билан банд бўлган аҳоли орасида ишчиларнинг салмоғи 40—60 процентни ташкил этгани ҳолда КПСС сафига қабул қилинганлар орасида 70 процентдан ошиб кетганлиги тўғрими ахир.

Биз, биринчидан, партия сафига қабул қилишни тезлаштиришдан, партия ташкилотлари сонини асоссиз равишда кўпайтиришдан қатъий воз кечишимиз керак. Иккинчидан, партия сафига танлашни қаттиқ, механик тарзда тартибга солиш практикасига, партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотларига контрол топшириқ белгилаб қўйиш каби қоралланган практикага чек қўйишимиз лозим. Марказий Комитетнинг ташкилий-партиявий ишлар бўлими, область партия комитетлари КПСС Марказий Комитетининг ана шу кўрсатмаларига ҳамма жойда оғишмай риоя этилишини таъминлашлари, улардан чекиниш учун қаттиқ жавобгарликни талаб қилишлари зарур.

Бироқ масалани шу тарзда қўйиш партияга қабул қилиш иши ўз ҳолига ташлаб қўйилади, деган маънони билдирмайди. Аксинча, партия комитетларининг, бошланғич партия ташкилотларининг вазифалари жуда мураккаблашади. Бу вазифалар партия сафларини тўлдиришга аниқ системали ёндашувни ишлаб чиқишни, чуқур таҳлилий ишларни, мунтазам контролни талаб қилади. Шу муносабат билан партия сафларини тўлдириш учун шаҳар ва район партия комитетлари биринчи секретарларининг масъулияти янада ортади.

Аввал бўлгани каби, партия составида ишчиларнинг устун ҳолатини таъминлаш, уни энг яхши колхозчилар ва зиёлиларнинг вакиллари билан тўлдириш, ёш коммунистларни тарбиялашга оид бутун ишларни партия комитетлари партия XXVII съезди йўл-йўриқлари, КПСС Программаси ва Устави талабларига қатъий мувофиқ равишда, партия аъзолиги ленинча принципи асосида олиб боришлари керак. Асосий эътибор партия ташкилотлари сафини сунъий равишда кўпайтириш эмас, балки КПСС Марказий Комитетининг қарорида кўрсатиб ўтилганидек, уларни ғоявий ва ташкилий жиҳатдан мустаҳкамлашга, коммунистларни жой-жойига қўйишни яхшилашга, сифат состави ва структурасини такомиллаштиришга, қайта қуришнинг боришига партиявий таъсирни кучайтиришга қаратилиши лозим.

Ҳозирги пайтда партияга қабул қилинувчилар сифат составини тубдан яхшилаш партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотларининг асосий иши бўлиши лозим.

Марказий Комитет диққат-эътиборимизни шунга қаратдики, сўнгги вақтгача партия сафлари кўпинча жиддий меҳнат ва ҳаёт мактабидан ўтмаган, қатъий ғоявий ва маънавий негизга эга бўлмаган кишилар ҳисобига тўлдирилди. Амалпарастлар ва мосланувчилар, партияга суқулиб кирувчилар, бундан наф чиқаришга уринувчилар учун партия сафига кириш йўли беркитиб қўйилмади. Ҳаётнинг ўзи ана шу ёт унсурларни ва «ортиқча юк»ни улоқтириб ташламоқда.

Партияга нолойиқ одамларнинг суқулиб кириши давом этмоқда, партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари уларнинг йўлига мустаҳкам ғов солганлари йўқ, фақат иккита фактни келтириб ўтаман. 1986 йилда Янгиер шаҳар партия комитети (биринчи секретари ўртоқ Л. А. Долганова), «Голодностепирмонтаж» трести бош инженери А. Очиловни КПСС сафига қабул қилди. А. Очилов илгари партия аъзолигига кандидат бўлган ва ўз обрўсига путур етказганлиги учун кандидатликдан чиқиб кетган эди. У меҳнат фаолиятининг 14 йили давомида иш жойини ўн икки марта ўзгартирди. «Иккинчи» кандидатлик муддати даврида унга муштлашгани учун ҳисоб карточкасига ёзиш шарти билан қаттиқ виговор эълон қилинди ва жазо олиб ташланди.

Томди район партия комитети (биринчи секретари ўртоқ Сулаймонов) шу йилнинг январь ойида Калинин номли совхоз киномеханиги Д. У. Туллиевни — унча етук бўлмаган, интизомни бузувчи кишини партияга қабул қилди. Уч ойдан кейин у маст ҳолда жиноятга қўл урди.

Бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари ҳам, шаҳар, район партия комитетлари ҳам партия сафларини тўлдириш учун одамларни танлашга масъулиятсизлик билан, лоқайдлик билан муносабатда бўлаётганлигини кўрсатувчи бошқа мисолларни ҳам кўплаб келтириш мумкин. Бу партия сафларини булғашдан бошқа нарса эмас.

— Номига партия аъзолари биз учун текинга ҳам керак эмас, — деган эди В. И. Ленин. — Бизга партиянинг янги аъзолари реклама учун эмас, балки жиддий иш учун зарур, деб таъкидлаган эди у.

Ҳозирги босқичда бу талабнинг аҳамияти беқиёс ортмоқда. Ҳозирги пайтда одамларнинг қайта қуришга, ошкораликка, танқид ва ўз-ўзини танқидга, демократияни чуқурлаштириш жараёнига муносабати партия сафига кириш учун энг асосий мезон бўлиб қолиши керак.

КПСС Марказий Комитетининг қарорида КПССга аъзоликка яхши ишлаб чиқариш ва ҳаёт мактабидан ўтган, меҳнат коллективларида чиниққан ишчи кадрларни танлаб олишга кўпроқ эътибор бериш лозимлиги ҳақли равишда таъкидланган. Сўнгги йилларда Жиззах, Самарқанд, Сирдарё область партия ташкилотларида партияга қабул қилинган ишчилар орасида уларнинг деярли учдан икки қисми 18 дан 25 ёшгача бўлган кишилар эканлигини фақат процент ва умумий кўрсаткич орқасидан қувиш билан изоҳлаш мумкин. Кўп жиҳатдан шу сабабга кўра, партия комитетлари асосий касблардан бошқа касбларда ишлаётган ишчиларни партияга қабул қилишга берилиб кетдилар. Масалан, Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасида, Уйчи пиллакашлик фабрикасида асосий ишлаб чиқаришда банд бўлган ишчилар орасида партия қатлами умуман корхонадагига нисбатан икки баравар кам.

Регламент чегараларининг қатъий белгилаб қўйилиши, партия ишчи негизини шакллантиришга механик тарзда ёндашув, партия ташкилотларининг мансабпарастлик интилишларига йўл қўйиб беришлари шунга олиб келдики, баъзи бировлар инженер-техник лавозимларидан ва бошқа лавозимлардан ишчи ўринларига ўтиб ишлаб, амалда алдаш йўли билан партияга кириб олдилар. Мана, бир мисол: политехника институтини битирган А. Иноятов деган одам Олмалиқ пиво заводида технолог бўлиб ишларди. 1984 йил ноябрида у пиво пиширувчи бўлиб ишга ўтди ва ишчи сифатида КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилинди, шундан сўнг у цех бошлиғи қилиб тайинланди. Сирдарё областидаги Ильич автобазаси, Андижондаги 13-мактаб-интернат, Нишон районидаги С. Альенде номли совхоз, Қашқадарё область «Каршистрой» бошқармаси партия ташкилотларида, Фарғона область Охунбобоев район партия комитетида ҳам шундай фактлар аниқланди. Бу — партиянинг социал составини сохталаштириш, алдаш, партия интизомини қўпол равишда бузишдир.

Кўпгина колхоз партия ташкилотлари ўз сафларини пала-партишлик билан тўлдирмоқдалар. «Колхозчи» сўзи билан фақат ҳисоботдаги жой тўлдирилаётган экан, бу ибтидоий ёндашувнинг кўринишидир. Иккинчи даражали участкаларда ишлаётган, моддий ишлаб чиқариш соҳасида банд бўлмаган кишиларни партияга кўплаб қабул қилиш давом этмоқда. Бундай фактлар Бекобод, Хўжайли, Ёзёвон, Пахтачи районларида ва бошқа бир қанча районларда кўп учрамоқда.

Бухоро районидаги «Правда» колхози правлениесининг цех партия ташкилоти сафи йил сайин кенгайиб бормоқда, бу ерда ҳозирнинг ўзидаёқ ҳар икки кишининг бири коммунистдир. Деярли барча ҳисоб ходимлари партияга қабул қилинган. Ҳолбуки, бешта ишлаб чиқариш бригадасида бирорта ҳам партия аъзоси йўқ.

Қишлоқ партия комитетлари партия сафларини тўлдириш учун одамларни танлар эканлар, қолоқ участкаларни мустаҳкамлаш, коммунистларни энг қийин жойларга юбориш талабларига амал қилмаяптилар. Бухоро области пахтани машинада териб олиш юзасидан бир неча йиллардан буён республика маълумотларида энг охирги ўринда бормоқда, кадрлар орасида антимеханизаторлик кайфиятлари илдиз отган. Область, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари ўз кучларини ана шу вазифани ҳал этишга қаратиш ўрнига, механизатор кадрлар тўғрисида ғамхўрлик қилмаяптилар, уларнинг орасида коммунистлар сони камайиб кетмоқда.

Биз чорвачиликни ривожлантиришда партиявий таъсирни кучайтириш зарурлиги тўғрисида кўп ва тез-тез гапирамиз, лекин иш гапдан нарига ўтмаяпти. 460 та фермада коммунистлар йўқ, фермаларнинг учдан бир қисмида 1—2 партия аъзоси ишламоқда. Қашқадарё, Андижон ва Сурхондарё областлари, Пешку, Янгиқўрғон ва Оҳангарон районларида чорвачиликда ишлаётган коммунистлар сони камайиб кетди.

КПСС Марказий Комитетининг қарорида жуда тўғри кўрсатиб ўтилганидек, партия ташкилотларида хизматчиларни партия сафига қабул қилишга пухта, табақалаштирилган ёндашув йўқ. Етакчи олимларни, конструкторларни, участка мастерлари ва бошлиқларини, соғлиқни сақлаш, олий мактаб, маориф ва бошқа идеология муассасалари ходимларини партия сафига қабул қилиш учун танлаб олиш тўғрисида етарли ғамхўрлик қилинмаяпти.

Фан-техника тараққиёти жадаллаштирилаётган, фан бевосита ишлаб чиқарувчи кучга айланаётган, идеология кураши кескинлашиб, инсон омили роли ортиб бораётган ҳозирги шароитда ана шу соҳаларнинг ходимларидан партия сафига танлаб олиш масалаларига янгича ёндашмоғимиз керак. Партияга, аввало, кимни қабул қилиш керак — етакчи олим ёки лаборантними, конструктор ёки администраторними, етакчи актёр ёки саҳнани ёритувчиними, бунга биз бефарқ қарай олмаймиз.

КПСС Марказий Комитетининг қарорида хизматчиларни партия сафига қабул қилишни уларни кейинчалик раҳбарлик лавозимига кўтариш билан боғлиқ қилиб қўйишдек нотўғри практика жиддай танқид қилинди. Бундай практика кадрлар сиёсатига катта путур етказмоқда. Бунда партия билети раҳбарлик лавозимига кўтарилиш учун ўзига хос йўлланмага айланиб қолмоқда. Одатда бундай масалалар шошма-шошарлик билан, коллектив фикрини ҳисобга олмай, партия комитетларининг секретарлари кабинетларида ҳал қилинар эди.

Шу муносабат билан партия комитетлари ҳозир ҳам раҳбарлик лавозимларига нима учун партиясиз ўртоқларни журъатсизлик билан кўтараётганликларини тушуниш осон. Корхоналар, қурилишлар, колхоз ва совхозлар раҳбарлари орасида партиясиз ўртоқлар бармоқ билан санарлидир. Ҳамма жойда партия сафлари софлиги йўли ўтказилаётган ҳозирги пайтда партияга қабул қилишда таниш-билишликка, қариндош-уруғчилик, юртдошлик алоқаларидан фойдаланишга йўл қўйиб бўлмайди. Риштон район партия комитети ташкилий ишлар бўлимининг мудири Б. Мустафоқулов ўзининг дўсти — А. Б. Халиловни КПСС аъзолигига кандидатликка ўтказган экан, талабчанлик, поклик ҳақида қандай гап бўлиши мумкин. Кейин маълум бўлишича, уни қабул қилиш учун партия йиғилиши ўтказилмаган экан. Коммунистларнинг тавсияномалари ҳам сохта бўлиб чиқди. Фарғона область партия комитети Мустафоқуловни ишдан бўшатиб тўғри иш қилди.

Ёки бошқа бир фактни олайлик. Самарқанд область ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Н. И. Иброҳимов ўз яқин кишисини партия аъзолигига кандидатликка ўтказиш учун кўп куч-ғайрат сарфлади. Ҳатто Боғишамол район партия комитетига ва қўйинки, область партия комитетига ҳам шахсан мурожаат қилди. Шуниси қувончлики, район партия комитети принципиаллик кўрсатди. Иброҳимовнинг режаси амалга ошмай қолди.

КПСС Марказий Комитети хотин-қизларни партия сафига танлашдаги жиддий нуқсонларга эътиборимизни қаратди. Партия ташкилотлари ўз тақдирини партия тақдири билан боғлашни истаган кишилар билан якка-якка, сабот билан иш олиб бориш ўрнига, уларни кўндириш, тазйиқ ўтказишдан ҳали ҳам воз кечмаганликлари ҳақли равишда кўрсатиб ўтилди. Бундай аҳвол кўпинча шунга олиб келмоқдаки, айрим хотин-қизлар турмушга чиққанларидан сўнг қариндош-уруғларининг тақиқлаб қўйишлари ёки бошқа сабабларга кўра, партия билан алоқани узмоқдалар.

Бунда кўпинча чўнтагида партия билетини олиб юрган шахслар ана шундай бой-феодалларча муносабатда бўлмоқдалар. Партия ташкилотлари эса бунга лоқайдлик билан, панжа орасидан қарамоқдалар.

ВЛКСМ аъзоларини партияга қабул қилишга янгича ёндашмоғимиз керак. Сўнгги йилларда бир қолипдаги иш таркиб топди, яъни бунда 70 процентдан кўпроқ киши комсомол орқали партияга қабул қилинди. Партия комитетларининг ёшларни партияга танлаб олишни сира бўшаштирмаслик ҳақидаги йўл-йўриқлари ҳозир ҳам эшитилиб турибди. Қарши, Бойсун, Мўйноқ, Конимех район партия комитетлари биринчи ярим йилликда 80 процентга яқин комсомолни қабул қилди. Ҳолбуки, ишловчилар составида уларнинг сони анча кам. Партияга қабул қилинган йигит ва қизларнинг кўпи меҳнат коллективларида бир йилдан сал кўпроқ ишлаганлар, ҳали ўзларини кўрсатишга, ўз ҳаётий позицияларини белгилаб олишга улгурмаганлар. Масалан, йиғилиш бўлиб ўтган кунда 18 ёшга тўлган колхозчи қизни КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилган Балиқчи район партия комитети (биринчи секретари ўртоқ В. А. Мўминов)нинг ишини тушуниш қийин.

Студентлар ва ўқувчиларни партияга қабул қилишга оид масалалар ҳам кўп. Самарқанд медицина институтида партияга қабул қилишга муносиб студентлар жуда кўп, бир ярим минг нафардан ортиқ студент ишлаб чиқариш стажига эга ёки армияда чиниқиб қайтган. Бироқ институт партия комитети ва Сиёб район партия комитети сўнгги икки йил ичида 12 студентни партияга қабул қилди. Шундан 11 таси мактаб партасидан институтга келган.

Биз Лениннинг «Яна ҳам қаттиқроқ шартлар қўйиш ва партияга қабул қилинаётган комсомол аъзоларининг, биринчидан, ҳақиқатан ҳам жиддий суратда ўқиб-ўрганаётганликларини ва баъзи нарсаларни ўрганганликларини ва иккинчидан, улар узоқ муддат давомида жиддий амалий иш (хўжалик, маданий ва бошқа ишлар) қилганликларини текширишни жорий этиш лозим» деган кўрсатмасига амал қилишимиз керак.

Партия ташкилотларининг интернационал составига қатъий риоя этиш масалалари бизнинг республикамиз учун айниқса муҳимдир. КПСС Марказий Комитети бу ишдаги жиддий хатоларни мутлақо тўғри кўрсатиб ўтди. Юздан кўпроқ миллат ва элатларнинг намояндалари истиқомат қилаётган Ўзбекистонда партияга кўпинча меҳнат коллективларининг миллий структурасини ҳисобга олмай қабул қилинади. Иш билан банд аҳоли ўртасида туб миллат вакиллари 65 процентдан ошмагани ҳолда ўтган йили КПСС аъзолигига кандидат этиб қабул қилинганлар орасида улар 71 процентдан кўпроқни ташкил этди. Бошқа миллатларга мансуб кишиларни, партияга қабул қилиш учун танлашда асоссиз камайиш содир бўлмоқда. Андижон, Жиззах, Сурхондарё, Фарғона партия ташкилотлари миллий составидаги номутаносибликлар айниқса сезиларлидир. Масалан, Самарқанд шойи тўқиш фабрикасини олиб кўрайлик. Бу ерда 12 миллат намояндалари меҳнат қилади. Кейинги бир ярим йил ичида партия аъзолигига кандидат этиб қабул қилинган 29 киши орасида туб миллатдан бошқа миллатга мансуб биронта ҳам одам йўқ.

Область, шаҳар, район партия комитетларининг секретарлари бу масалани ғоят қатъий равишда ўрганиб чиқишлари, уни алоҳида назорат остига олишлари зарур.

Бу жараёнларга юзаки, арифметик жиҳатдан ёндашувга ҳам йўл қўйилмаслиги керак. Раҳбар органларда барча миллат ва элатларга мансуб шахсларнинг муносиб равишда вакиллик қилишларини таъминлай туриб, бунда аввало уларнинг сиёсий, амалий, маънавий фазилатларини эътиборга олиш зарур.

Ўртоқлар! Партияга қабул қилишда қаттиқ регламентга солишни батамом йўқотиш тўғрисида келишиб олинган ҳозирги пайтда партияга қабул қилинувчиларнинг сифати учун ҳамда умуман шу соҳадаги ишлар учун бошланғич партия ташкилотлари зиммасига катта масъулият юкланади. Область, шаҳар, район партия комитетларига янги форма ва методларни ўзлаштириб олишда тезроқ ёрдам бериш керак.

То сўнгги вақтгача кўпгина партия ташкилотларида КПССга қабул қилиш учун номзодлар тўғрисидаги масала одатда бир одамнинг иродаси билан, шахсан партия ташкилотларининг секретарлари ва хўжалик раҳбарлари, кўпгина юқори партия комитетларининг ходимлари томонидан ҳал этиб келинди. Партияга қабул қилишни юзаки тартибга солиш шунга олиб келдики, партия ташкилотлари ўз мустақиллигидан, ташаббускорлигидан маҳрум бўлиб қолдилар, бу ишда лоқайдлик ва пассивлик қила бошладилар. Улар аслида ўсиш базасини вужудга келтириш билан шуғулланмадилар.

КПСС Марказий Комитети бизни бу йўналишдаги ёндашувларни тубдан ўзгартиришга йўналтирмоқда. Гап, аввало, ҳар бир партия ташкилотида партия резерви билан ишлаш аниқ системаси созланган бўлиши тўғрисида боряпти. Бу система якка-якка танлаб олишга асосланиши, шошма-шошарликка йўл қўймаслиги, ўз ҳаётини партия билан боғлаш истагини билдирган кишиларнинг сиёсий, ишчанлик ва маънавий фазилатларини чуқур ва ҳар томонлама ўрганишга ёрдам бериши лозим.

Партияга қабул қилиш учун кўрсатилган номзодларни партия группаларида ва цех партия ташкилотларида мажбурий равишда олдиндан муҳокама қилишни жорий этиш керак, сўнгги вақтларгача бунга аҳамият берилмай келган эди. Партия йиғилишларининг ролини ошириш зарур. Бундай йиғилишларда эркин ва амалий муҳокама, партиянинг бўлажак аъзоларига нисбатан юксак принципиаллик ва талабчанлик вазияти вужудга келтирилиши керак.

Эндиликда партия ташкилотларининг кўпчилиги партияга қабул қилишни очиқ йиғилишларда кўриб чиқиш тўғрисидаги кўрсатмаларга юзаки амал қилмоқда. Бироқ меҳнат коллективлари шундай йиғилишлар тўғрисида барвақт хабардор қилинмаяпти, партиясизлар йиғилишда қатнашганлари тақдирда ҳам асосан лом-мим дейишмайди, ишдаги ўртоқлари тўғрисида ўз фикрини билдиришмайди. Бахмал район партия ташкилотларида эса партияга қабул қилиш масалаларининг ярмига яқини ҳамон ёпиқ йиғилишларда кўриб чиқилмоқда. Афтидан, Устав қоидалари райкомнинг биринчи секретари ўртоқ А. Ҳакимовга ҳали етиб бормаган кўринади.

Партияга қабул қилиш масалаларига бағишланган йиғилишлар кўпинча суст, зерикарли ўтади. Суҳбатларда ёш коммунистлар бундай йиғилишлар бизда ҳеч қандай чуқур из қолдирмади, деб тўппа-тўғри айтмоқдалар.

КПСС аъзолари партияга кириш учун тавсияномалар бериш чоғида кўпинча расмиятчиликка йўл қўймоқдалар. Тавсияномаларнинг кўпчилиги бир қолипда, тавсия этилаётган киши тўғрисида умумий сийқа гаплардан, қуруқ маълумотлардан иборат бўлиб, уларнинг заиф томонлари кўрсатиб берилмайди. Тавсияномалар беришга масъулиятсизлик билан муносабатда бўлинганлиги учун коммунистларга нисбатан талабчанлик қилинмаяпти. Шу муносабат билан эҳтимол, бир марта учраган воқеани айтиб ўтаман. Ғиждувон район партия комитети объектив тавсияномалар бермаганлиги учун уч нафар коммунистга қаттиқ виговор эълон қилди. Шуларда бири — партия ветерани У. Юсупов: «Мен кўп йиллардан буён партия аъзосиман, аммо тавсиянома берган кишиларни жазолашганини биринчи марта кўриб турибман», — деди.

Тавсиянома беришга юзаки муносабатни партия тақдирига нисбатан лоқайдлик, деб баҳолаш керак. Партия ташкилотлари кандидатларнинг шахсий ишларини кўриб чиқиш чоғида тавсиянома берувчиларнинг жавобгарлиги тўғрисидаги масалани албатта муҳокама қилишлари керак.

Комсомол комитетларининг тавсияномалар беришида ҳам тартиб ўрнатиш керак. Комсомол тавсияномалари кўп ҳолларда цех ташкилотлари ва комсомол группаларини, кўпинча эса бошланғич ташкилотларни ҳам четлаб ўтиб, дарҳол комитетларнинг ўзида тасдиқлана бошлайди.

Бундай юзаки ёндашиш билан партия ўринбосарларини, қолаверса, барча ёшларни ҳам тарбиялаш ишига зиён етказилади. Ёш инсон ҳаётидаги ажойиб воқеа — партияга қабул қилиш уни ғоявий эътиқод, партия ишига садоқат руҳида, қайта қуриш ва жадаллаштиришни фидокорона меҳнат билан рўёбга чиқаришга тайёрлик руҳида тарбиялаш учун фойдаланилиши лозим.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети (биринчи секретари ўртоқ А. Н. Носиров) ишни тубдан қайта қуриши, тавсияномалар беришда комсомол комитетларининг масъулиятини ошириши керак. Ёшларни КПСС сафига кириш учун тайёрлашни яхшилаш бош вазифадир.

Хуллас, ўртоқлар, партияга қабул қилиш масалаларида шу пайтгача партия комитетларининг талабчан... қилмаётганликлари кўрин... турибди. Шаҳар ва рай... партия комитетлари КПСС... га қабул қилиш тўғрисидаги қарорларни тасдиқлаш чоғида пала-партишлик ва йўл қўйиб бўлмайдиган шошма-шошарлик қилмоқдалар.

Умуман шуни эътироф этиш керакки, партия комитетининг партияга қабул қилишдан воз кечиш ҳоллари жуда камдан-кам бўлиб қолди. Натижада КПСС аъзолигига кандидатларнинг кўпчилиги етуклик синовига бардош беролмаяптилар.

Район, шаҳар партия комитетлари ҳузуридаги партия комиссиялари ҳам етук бўлмаган, номуносиб кишиларнинг партияга суқилиб кириш йўлида мустаҳкам ғов бўлиб қолгани йўқ. Кўпинча бу комиссиялар сусткашлик билан ишламоқдалар, коммунист бўлишга номуносиб кимсаларга нисбатан кўнгилчанлик, муросасозлик қилмоқдалар.

Шаҳар, район партия комитетлари партия комиссияларининг иши қайта қурилишини таъминлашлари керак. Улар учун фақат бир ёндашув бўлиши мумкин, у ҳам бўлса КПСС аъзолигига кирувчининг ҳақиқатан ҳам тайёрлигини, унинг Ленин партияси аъзоларига нисбатан қўйилаётган энг юксак талабларга мувофиқлигини ҳар томонлама текширишдан иборат. Бунинг учун партияга қабул қилиш тўғрисидаги масалаларни ва коммунистларнинг шахсий ишларини партия комиссияларининг аъзолари албатта жойларга бориб ўрганишларини қоида қилиб қўйиш керак.

Ёш коммунистларнинг кандидатлик стажини ўташига, уларда актив ҳаётий позицияни шакллантиришга нисбатан бошланғич партия ташкилотлари ҳамда партия комитетларининг лоқайд ва бефарқ муносабатда бўлиш ҳоллари ҳали кўп. КПСС аъзолигига кандидат бўлган ҳар беш кишининг биригина партия йиғилишларида ёки партия комитетларининг, партия бюроларининг мажлисларида ҳисобот берди. Кўпгина ёш коммунистлар доимий топшириққа эга эмас, фақат вақти-вақти билангина жамоат ишига жалб этиладилар.

(Давоми учинчи бетда).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ VI ПЛЕНУМИ

Республика партия ташкилотининг «Партияга қабул қилиш ва партия сафларини мустаҳкамлаш борасида Тошкент область партия ташкилотининг ишидаги жиддий камчиликлар тўғрисида»ги КПСС Марказий Комитети қароридан келиб чиқадиган вазифалари

(Давоми. Боши иккинчи бетда).

Партия ташкилотларининг фаолиятини анализ қила туриб, биз шунга тобора кўпроқ ишонч ҳосил қиляпмизки, ўтмишда республикада мавжуд бўлган салбий ходисаларнинг оқибатлари коммунистлар талайгина қисмининг ташаббуси ва активлигига салбий таъсир қилди, бир қанча бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлиги пасайишига, айрим ҳолларда эса барҳам топишига олиб келди. Коммунистларнинг авангардлик роли амалий ишларда намоён бўлмаётган кўпдан-кўп фактлар ҳозир ҳам учраб турибди. Уларнинг талайгина қисми планни бажармаяпти, камчиликларга, интизом ва жамоат тартибини бузишга, қўшиб ёзишларга, кўзбўямачиликка, ўғриликларга, ичкиликбозликка тоқат қилиб келмоқда, партия турмуши ва ахлоқи нормаларидан, КПСС Устави талабларидан чекинишларга йўл қўймоқда. Одат бўлиб қолган мансабдорга бўйсиниш, лавозими юқори ва ёши катталарга итоатгўйлик ҳамда уларнинг иродасини бўйин эгиб бажариш каби одатларни тарк этиш кўпчилика ҳали ҳам қийин бўлмоқда.

Партия сафларини тозалашда зарур даражада қатъият ва сабот-матонат кўрсатилмаяпти. Масала, партия ташкилотларининг унга қарши курашга муносабатини олиб кўрайлик. Бунинг устига, умуман, республикада вазият яхшилик томон сезиларли равишда ўзгармаяпти, бир қанча регионларда эса у яна ҳам кучайди. Ҳолбуки, ислом дини таъсирига қарши кураш соҳасида амалга оширилаётган тадбирларда ҳамма нарса кўнгилдагидек қилиб кўрсатилмоқда. Кейинги бир ярим йил ичида республикада диний маросимларни ташкил этганлик ва унда қатнашганлик учун 53 киши партиядан ўчирилди. Шуни тўппа-тўғри айтиш кераккки, бу рақам ишларнинг ҳақиқий аҳволини асло акс эттирмайди ва кўпгина бошланғич партия ташкилотларининг принципсизлиги, масала ё дин ёки партия деб дангал кўндаланг қилиб қўйилишини четлаб ўтишга интилаётганлиги тўғрисидаги фикрга олиб келади.

Ёки шундай бир фактни олайлик. Кўпгина коммунистлар ҳозирги пайтгача ҳам аъзолик бадалини ўз вақтида тўлаш каби Устав бурчини назар-писанд қилмаётганлигига тоқат қилиш мумкинми, ахир. Чунончи, КПСС аъзоларидан 240 киши уч ва ундан ҳам кўпроқ ой учун қарздор бўлиб қолган.

Коммунистларнинг ножўя ҳаракатларига баҳо беришда кўнгилчанлик ва принципсизлик кўпгина бошланғич партия ташкилотларига хосдир. Область, шаҳар ва район партия комитетлари коммунистларнинг, айниқса раҳбарларнинг шахсий ишларини ҳамон қуйи партия бўғинларини четлаб ўтиб, кўриб чиқаётганликлари ва кўрилган жазо чоралари тўғрисида улар ҳамиша ҳам хабардор қилинмаётганлиги оқибатида шундай бўлмоқда. Тошкент, Сирдарё, Қашқадарё областларида коммунист раҳбарларнинг 55 процентидан 70 процентига қадари бошланғич партия ташкилотларини четлаб ўтиб, жазоланмоқда. Партия аъзоларининг жиноий жазоланмайдиган ножўя ҳаракатлари учун улардан кўпинча талаб ҳам қилинмайди.

Партиявий жазо чораларининг роли ниҳоятда тушириб юборилган, бундай чоралар кўпинча ўзининг тарбиявий вазифасини бажармаяпти, бир йил ўтиши билан деярли автомат тарзда олиб ташланмоқда.

Область, шаҳар ва район партия комитетлари партия ташкилотларини соғломлаштириш, уларни айниган, партияга суқилиб кирган, ўз обрўсини тўкиб қўйган шахслардан қатъиян халос этиш соҳасидаги ишларни яна ҳам активроқ олиб боришлари зарур. Жазо олган коммунистлар ўз хатолари ва камчиликларини амалда тузатишларини таъминлаш керак.

Шу мақсадда якка-якка ишлашнинг жамики воситаларидан фойдаланиш, ҳар қандай расмиятчилик элементларини истисно қилиш зарур. Барча партия ташкилотларида яккама-якка суҳбатларда коммунистлар, аввало жиддий эътирозлар билдирилаётган коммунистлар ҳисоботларини очиқ йиғилишларда муҳокама қилишдан актив фойдаланиш кераклиги тўғрисида гап боряпти.

Биз илгари сизлар билан керакли ишни—бошланғич партия ташкилотлари жанговарлиги кўригини ўтказа бошлаган эдик. Аммо ишнинг бошланишидаёқ расмиятчилик уни бўғиб қўйди. Ҳозирги шароитда коммунистлар активлигини оширишнинг бундай формаси ниҳоятда зарур, деб ўйлаймиз ва биз уни қайта тиклашимиз лозим. Ишни жиддий негизга қўйиш, шошма-шошарликка ва ўйламай-нетмай маъмуриятчилик қилишга йўл қўймаслик, партия активларини ишни тўғри ташкил этишга ишонтириш ва ўргатиш асосий шартдир.

Партия ташкилотларининг жанговарлик қобилиятини, коммунистларнинг авангардлик ролини кучайтириш бошқа формаларини ҳам излаб топиш керак. Шу муносабат билан Тошкент областидаги партия ташкилотларида коммунистларни аттестациядан ўтказиш юзасидан бошланган иш эътиборга лойиқдир. Аттестацияни ўтказиш чоғида ҳар бир партия аъзосининг ҳаётий позициясига маънавий-сиёсий фазилатларига баҳо бериш, унинг ҳақиқий қиёфасини, умумий ишга қўшаётган ҳиссасини аниқлаш кўзда тутилади. Аттестация биринчи навбатда энг нохуш вазият вужудга келган, талабчанлик, интизом ва масъулият бўшаштириб юборилган коллективларда бошланди. Ҳозирча бирон-бир хулоса чиқаришга вақт эрта. Аммо бошқа партия комитетлари ҳам аттестациядан партия ташкилотлари жанговарлиги кўригининг муҳим элементи сифатида фойдаланишлари мумкин бўлур эди.

Яна тошкентликларни мисол қилиб келтираман. Кейинги вақтларда партия ташкилотларида партияга кирувчиларга нисбатан талабчанлик сезиларли равишда кучайди. Партияга қабул қилишдан воз кечиш ҳоллари кўпайди.

Хуллас, ўртоқлар, ҳозир вақтни бой бермаслик, КПСС Марказий Комитетининг йўл-йўриқлари асосида барча йўналишлардаги ишларни авж олдириб юбориш, барча янгиликларни, энг яхши тажрибани дадилроқ жорий этиш муҳимдир.

Ҳозирги вақтда республика партия ташкилотларида ҳисобот ва сайловлар ўтказилмоқда. Ҳисобот-сайлов кампаниясидан барча партия ташкилотлари ишида яхшилик томон жиддий бурилиш ясаш учун фойдаланиш керак. Йиғилишларда хусусан ички партия турмуши масалаларида мавжуд камчиликлар ва уларни бартараф этиш йўллари тўғрисида, партия аъзосининг соф ва ҳалол қиёфаси ҳақида ишчанлик билан рўй-рост гаплашиб олиш керак.

Ўртоқлар! КПСС Марказий Комитетининг қарорида партияга қабул қилинаётганларнинг ғоявий-сиёсий ва маънавий чиниқишини яхшилаш зарурлигига алоҳида эътибор қаратилади. Бу ишда КПСС аъзолари ва аъзоликка кандидатларида коммунистик эътиқодни, партия йўлини амалга оширишда фаол позицияни, социалистик интернационализм ва совет ватанпарварлиги туйғусини шакллантириш биринчи ўринга чиқариб қўйилиши лозим. Ҳозир партия сафига кираётганларни улар қайта қуриш ва жадаллаштириш, совет жамиятини революцион тарзда ўзгартириш даврида партия сафларига қўшилаётганликлари учун алоҳида ифтихор руҳида тарбиялашга айниқса аҳамият бериш керак.

Бунда ёш коммунистлар мактаблари, партия ўқуви ва иқтисодий таълим системаси муҳим роль ўйнаши лозим. Бироқ таълим ва тарбиянинг шу формаларига ҳам расмиятчилик юққан. Ғаллаорол, Свердлов, Шеробод районлари ҳамда бошқа бир қанча районларда мактаблар ишламаяпти, уларнинг кўпчилиги эскича ишлашни давом эттиряпти, машғулотлар асосан лекциялар ва рефератларни ўқишдан иборат бўлиб қолган. Ёш коммунистлар мактабларини умуман тугатиб юборган Сурхондарё область ва Қорақалпоғистон АССР партия комитетларининг позициясини тушуниб бўлмайди.

КПСС аъзолигига кандидатларнинг амалда учдан бир қисми, кўпгина ёш партия аъзолари ҳеч қаерда шуғулланмадилар. Шу боисдан улар КПСС Программаси ва Устави асосий қоидаларини, қайта қуриш моҳиятини яхши билмасликлари ажабланарли эмас.

Биз бу ишни жиддий равишда ўнглаб олишимиз керак. Шундай қилишимиз лозимки, ҳар бир ёш коммунист партия қурилиши асосларини ўзлаштириб, партиянинг ҳозирги босқичдаги сиёсатини билиб олсин.

Область партия комитетлари Тошкент Олий партия мактаби ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институти билан биргаликда 1987—1988 йилларда партияга янги қабул қилинганларни ғоявий-сиёсий ва маънавий тарбиялаш проблемаларига бағишланган илмий-амалий конференцияларни ўтказишлари тўғри бўлур эди. «Партия турмуши» — «Партийная жизнь» журнали саҳифаларида ёш коммунист сиртқи мактаби ташкил қилинсин.

КПСС Марказий Комитетининг қарорида қайд этиб ўтилган мавжуд жиддий камчиликлар, партияга қабул қилиш ва партия сафларини мустаҳкамлаш борасида таркиб топган аҳвол Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретариати, ташкилий-партиявий ишлар бўлими, область, шаҳар ва район партия комитетлари бу соҳадаги ишнинг сиёсий аҳамиятига етарли баҳо бермаганликларидан ва бу ишни замонавий талаблар руҳида қайта қурмаётганликларидан далолат беради. Кўпгина район ва шаҳар партия комитетларининг биринчи секретарлари партия сафларини шакллантириш масалаларини чуқур ўрганмаяптилар, бу ишдан амалда четлашиб қолдилар, ўзлари ўқиб-ўрганмаяптилар ва активларни ҳам ўқитиб-ўргатишмаяпти.

Республика ва маҳаллий газеталар материалларининг кўпчилигига, телевидение кўрсатувлари ва радио эшиттиришларига долзарблик, мавзуни очишда теранлик, партияга қабул қилиш ҳамда партия сафларини мустаҳкамлаш борасида тўпланиб қолган проблемаларга баҳо беришда ўткирлик етишмаётганлиги яққол кўриниб турибди, қолаверса бундай материаллар ниҳоятда кам чиқмоқда.

Ўртоқлар! Кўриб турибсизларки, биз жиддий вазифаларни ҳал этишимиз лозим бўлади. Ҳозирдаёқ жойларда иш олиб борилмоқда, аммо ҳали ҳамма жойда ҳам суръатлар етарли даражада, деб бўлмайди. Бир қанча партия комитетларининг иш намунаси биз талайгина имкониятларга эга эканлигимизни кўрсатмоқда.

Ҳозир Ўзбекистон Компартияси ўз сафларида салкам 660 минг коммунистни бирлаштириб турибди. Бу — катта куч. У мураккаб ва масъулиятли вазифаларни ҳал эта олади. КПСС Марказий Комитетининг зўр мадади билан республикада соғломлаштириш жараёни давом этмоқда, маънавий-сиёсий вазият нормаллашмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг қарори республика партия ташкилотини ташкилий ҳамда сиёсий жиҳатдан мустаҳкамлашда унга катта ёрдам бермоқда.

Партияга қабул қилиш практикасини такомиллаштириш, партия ташкилотларини янада мустаҳкамлаш, иқтисодий ҳамда ижтимоий турмушнинг барча томонларини янгилашда уларнинг роли ва жанговарлигини ошириш КПСС XXVII съезди қарорларини бажариш юзасидан республика партия ташкилоти ишидаги муҳим босқич бўлиб қолади, деб ишонч билдиришга ижозат бергайсиз.

Сиёсий плакатлар конкурси

«Биз халқларнинг ленинча дўстлиги билан қудратлимиз» деган шиор остида республикалараро сиёсий плакатлар конкурси эълон қилинди. Конкурсда Ўрта Осиё республикаларининг график-рассомлари иштирок этадилар.

— Конкурсни КПСС Марказий Комитетининг «Плакат» нашриёти, СССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети, СССР Рассомлар союзи ва Ўрта Осиёнинг тегишли ташкилотлари ўтказмоқда, — дейди «Плакат» нашриёти бош редакторининг ўринбосари В. И. Босенко. — Бунда конкурслар мамлакатнинг бошқа регионларида ҳам ўтказилди. Конкурсга тақдим этиладиган плакатлар тематикаси партия XXVII съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1987 йил январь ва июнь Пленумлари ўртага қўйган вазифаларни амалга оширишга қаратилмоғи зарур. Биз рассомлардан мамлакат халқлари дўстлиги ва турмушнинг барча соҳаларини қайта қуриш тўғрисида, совет кишисини маънавий жиҳатдан тарбиялаш ва салбий ҳолатларга қарши кураш ҳақида ифодали ҳикоя қилувчи асарлар кутамиз. Чунки ҳозирги давр плакати — бу ошкоралик, ижодий ходимларнинг ҳозирги революцион ўзгартишларда фаол қатнашишидир.

Конкурс икки даврада: республика ва регион миқёсида ўтказилади. Энг яхши плакатлар дипломлар ва мукофотлар билан тақдирланиб, Октябрнинг 70 йиллигига бағишланган «Биз халқларнинг ленинча дўстлиги билан қудратлимиз» мавзуидаги якунловчи виставка экспозициясига киритилади ва оммавий тиражда нашр этилади.

(ЎзТАГ).

«Ҳосил—87»

Табиий офат етказган зарарнинг ўрни қопланади

Карл Маркс номли совхозда ғўзаларнинг бир қисмидан кўпроғи сел ва дўл ёғиши натижасида яксон бўлган эди. Мутахассисларнинг фикрича бу майдонларга қайта чигит экиш бефойдадир, ҳосил пишиб етилмайди. Бироқ бу майдонларни бўш қолдириш ҳам мумкин эмас: совхоз тўла хўжалик ҳисобида ишламоқда. Ҳар бир қарич ер ҳосилдорлиги ҳисобда.

Деҳқонлар ана шу майдонларга мош ва сабзи экишга қарор бердилар. Мош икки ойда пишиб етилади. Бу эса хўжаликнинг кўрган зарарининг анча қисмини қоплашига имкон беради.

Айни вақтда совхозда бошқа майдонлардаги ғўзаларни жадал парвариш қилиш учун зарбдор отрядлар ташкил этилди. Бошланғич партия ташкилоти бу отрядларга 170 нафар коммунистни ёки ўз аъзоларининг тўртдан уч қисмидан кўпроғини сафарбар этди. Улар далаларни ва ариқларни тозалаб, ғўзага комплекс ишлов бермоқдалар, экинларни суғориб озиқлантирмоқдалар.

Пахтакорлар ҳар туп ғўзада одатдагидан бир ярим баравар кўп шона бўлишига эришиш, ҳар қандай қийинчиликларга қарамай планда мўлжалланган ҳосилни йиғиштириб олиш мажбуриятини қабул қилдилар.

(ЎзТАГ).
Наманган области.

Парваришга—жадаллик

Ўрта Чирчиқ районидаги илғор хўжаликлар ғўза парваришида икки ҳафтадан ойликка қўшилиб, ҳаво паст экин майдонларини қўшимча озиқлантирмоқдалар, суғоришга тажрибали сувчилар жалб қилинади. «Северний маяк» колхозида ҳам ишни агротехника тадбирлари асосида ташкил қилиш яхши самара беряпти. Ҳар гектар ердан 32-33 центнердан ҳосил ўстиришни мўлжаллаган Б. Назанов, Б. Олтибоев бошлиқ бригада пайкалларида ҳар туп ғўзада 2—3 тадан бўлиқ кўсак, 12—15 тадан гул санаш мумкин. Икки марта сувдан, олти марта культивациядан чиқарилган, озуқага тўйдирилган экин майдонларида бегона ўтни учратмаймиз.

Улуғ Октябрь 70 йиллигини меҳнат совғалари билан кутиб олишга шайланган коллектив аҳли ҳосил нишонларини кўпайтириш ва уларни тўла сақлаб қолиш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Хўжаликда пахта терими техникасини ремонт қилиш ишлари ҳам жадал олиб борилаётир.

М. ҲАЙДАРОВ,
Тошкент области.

Дунё овози

Тинчликни меҳнат билан мустаҳкамлайлик

Америка атом бомбардимони жабрдийдалари билан бирдамлик ҳафтаси Ўзбекистонда давом этмоқда. «Ташсельмаш» заводида урушга қарши митинг бўлиб ўтди. Завод ветерани, созловчи Е. М. Сокирянский митингда сўзга чиқиб, тинчликни мустаҳкамлаш барча совет кишиларининг орзу-умидларига мос бўлиб тушади, деди. Империалистик доиралар ядровий қуролланиш пойгасини тўхтовсиз авж олдираётганликлари инсониятни ҳалокатга олиб келиши мумкин, холос. Аммо Хиросима ва Нагасаки фожиаси такрорланмаслиги керак.

Фрезерчи А. Абдуллаев, слесарь И. Муҳамедов ва сўзга чиққан бошқа кишилар ташсельмашликларни зарбдор меҳнат билан тинчлик ишини мустаҳкамлашга, юбилей йили топшириқларини муддатидан илгари бажаришга чақирдилар.

Митинг қатнашчилари қабул қилган резолюцияда ядровий қуролсизланиш учун актив курашишга даъват этилади. Машинасозлар шанба кунларининг бирида тинчлик вахтасини ўтказиб, ишлаб топилган салкам уч минг сўм пулни Совет тинчлик фондига топширдилар.

— Биз ядро алангасида планетанинг кули кўкка совурилишини истамаймиз, — деди Термиз дарё портида бўлиб ўтган кўп кишилик митингда сўзга чиққан инженер Г. Матвеева. — Холис ниятли кишилар барча ядро аслахахоналарини тугатиш учун курашда ўз сафларини жипслаштиришлари лозим.

Шофёр Х. Саидқулов, теплоход капитани И. Ким ва митингнинг бошқа қатнашчилари Совет тинчлик ташаббусларини қўллаб-қувватлаш ва рўёбга чиқариш цивилизацияни сақлаб қолишнинг гарови эканлигини таъкидладилар.

Дарёчилар меҳнат вахтаси чоғида ишлаб топилган 3 минг сўм пулни Тинчлик фондига ўтказишга қарор қилдилар.

(ЎзТАГ).

Телетайп лентасидан

ДУБЛИН. Дублин шаҳрининг «Меррион сквер» марказий паркида Хиросима ва Нагасаки атом бомбардимони қурбонларининг хотирасига бағишланган оммавий митинг бўлиб ўтди. Ирландия ишчи партияси ташкил этган ана шу митинг қатнашчилари планетани ядро қуролидан холи қилишга даъват этдилар, реакцион доираларнинг космик фазони ҳарбийлаштириш муддаоларига қарши илмий кашфиётлардан инсониятни қириб юбориш учун эмас, балки унинг фаровонлиги йўлида фойдаланишни ёқлаб гапирдилар. Йиғилиш аҳли ядро аслаҳаларини камайтириш ва йўқотишни кўзловчи Совет Иттифоқининг тинчлик таклифларига юксак баҳо берди. Митинг қатнашчилари Япония шаҳарлари атом бомбардимонининг қурбонлари хотирасига бундан бир неча йил аввал Ирландия ядровий қуролсизланиш ҳаракатининг активлари ўтқазган олча дарахтига гулчамбар илдилар.

ДЕҲЛИ. Даккадан олинган хабарларга кўра, икки ҳафта мобайнида 300 дан ортиқ кишининг ёстиғини қуритиб кетган Бангладешдаги сув тошқини мамлакатнинг кўпгина районларида чекина бошлади. Аммо баъзи жанубий ва шарқий районларда вазият оғир бўлиб қолмоқда — Ганг ва Жамуна дарёлари тошиб, далаларни ва аҳоли пунктларини босмоқда. Умуман мамлакатда 600 мингта имorat вайрон бўлиб, 8,5 минг километр йўл ювилиб кетди, 900 гектардан зиёд экинзорга зиён етди. Граждан хизматлари ва ҳарбий бўлинмалар авиация ёрдамида қутқарув ишларини олиб бормоқда, жабрдийдаларга моддий ёрдам кўрсатмоқда.

(ТАСС).

Эденгбургдаги санъат фестивали

ЭДЕНГБУРГ, 10 август. ТАСС мухбири Николай Пахомов хабар қилади: бу қадимий Шотландия шаҳрида 41-халқаро санъат фестивали очилди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев фестиваль ташкилотчилари, қатнашчилари ва томошабинларига йўллаган табрикнома баланд руҳ билан кутиб олинди. Бу йил Эденгбург фестивалида СССРнинг кенг иштирок этаётганлиги — «фестивалнинг энг асосий хусусиятларидан биридир», деб таъкидлайди «Таймс» газетаси. СССРдан келган таниқли ижрочиларнинг, бадиий коллективларнинг, маданият арбобларининг чиқишлари Совет давлатининг 70 йиллигига бағишланган.

Бу ерда М. Горький номли Ленинград катта драма театри, СССР Большой оркестри, Д. Шостакович номли квартет қўшиқчиси И. Архипова, ўзбекистонлик миллий санъат усталари, Тбилиси қўғирчоқ театри Архангельскдан келган «Северко» фольклор ансамбли томошаларини зўр қизиқиш билан кутмоқдалар. Фестиваль давомида давра мунозаралари ўтказилади. Унда Г. Товстоногов, В. Карпов, О. Ефремов, Г. Боровик, В. Коротич қатнашадилар. Фестиваль иши кунларида Ўрта Осиё ва Кавказ халқлари амалий санъати кўргазмалари, ёш совет рассомлари асарларининг савдо-кўргазмалари, Палех усталари ясаган миниатюралар кўргазмаси очилади. Е. Евтушенко поэзияси кечаси ўтказилади.

• СССРда Ҳиндистон фестивали

«Баҳор» концерт зали биносида «СССР-Ҳиндистон фестивалининг Тошкентдаги дирекцияси» деган янги ёзув пайдо бўлди. Бу ерда Ўзбекистон пойтахтида ҳинд миллий байрами — Утсавга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишни мувофиқлаштирувчи марказ жойлашди. Барабан ва сурнайлар Ўзбекистон диёрида биринчи карнавал, театрлаштирилган байрам бошланганлигидан дарак берадиган кунга бир ойдан камроқ вақт қолди. Тантаналар уч кун 4—5—6 сентябрь кунлари ўтказилади ва дўст мамлакатнинг миллий санъатидан баҳраманд этади.

Ҳозирча қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Бу ишга ўнлаб муассасалар жалб этилган. Тошкент фестивалининг директори Г. М. Рошковнинг кабинетида бўлгач, бунга ишонч ҳосил қилдик. Тинимсиз телефон қўнғироқлари бўлиб, турли ташкилотлар ва муассасаларнинг вакиллари ишларнинг бориши тўғрисида ахборот берадилар, ишнинг айрим жиҳатлари аниқлаб олинади. Орадаги бир оз вақтдан фойдаланиб, Герман Маҳмудовичдан бир қанча саволга жавоб қайтаришини сўрадик.

—Сиз Москва ва Ленинградда ўтказилган ҳинд миллий байрами тантаналарида қатнашиш шарафига муяссар бўлдингиз. Тошкентда ўтказиладиган байрамнинг ўзига хос хусусияти қандай бўлади?

— Шуни айтиш кераккки, ҳиндлар байрамларни жуда севишади. Улар ўз мамлакатида ҳар хил тантаналар, қишлоқ ярмаркалари ўтказишади ва бу тантаналарда минглаб кишилар қатнашади. Улар бу воқеаларга шунчаки томошабин сифатида эмас, балки уларнинг бевосита қатнашчилари сифатида жалб этиладилар. Бундай байрамлар, албатта, қўшиқ ва рақсларсиз, зиёфат ва совғаларсиз ўтмайди. Ватанимиз пойтахтида ва Нева дарёси соҳилидаги шаҳарда ҳам худди мана шундай бетакрор муҳит вужудга келтирилди.

Герман Маҳмудович Утсав тантаналари тасвирланган рангли фотосуратларни олиб кўрсатади ва сўзини давом эттиради:

— Биласизларми, фестиваль Москвада В. И. Ленин номли майдонда ўтказилди. У ерда рақслар, қўшиқлар, кинофильмлардан парчалар кўрсатилиб, байрам мушакбозликлари бўлди. Утсав Москвадан кейин Ленинград шаҳрида, сўнгра Петропавловск қалъасида давом этди. Қалъа ичкаридан ҳам, ташқаридан ҳам ҳинд байрамлари ўтказиладиган қиёфада безатилди. Республикамизда В. И. Ленин номли майдон Ҳиндистон фестивали ўтказиладиган жой қилиб танланди. Бу ерда фольклор коллективларининг томошаларидан ташқари бешта ҳар хил томоша кўрсатилади. Унда рангли музикалар ва мушакбозликлар билан бирга рақс программаси намойиш қилинади. Шаҳримизда ана шу байрам учун махсус музика ёзилди ва шу музика оҳангларига мос равишда фонтан сувлари хилма-хил рангда жилоланади. Бир сўз билан айтганда, бизда ҳеч қачон бўлмаган мислсиз томошалар кутилмоқда. Тошкент аҳолиси ва меҳмонлари Ҳиндистон барча районларининг бой ва ранг-баранг ижрочилик санъати билан таниша оладилар.

— Тантаналарнинг бош дизайнер-рассоми ва фестиваль ташкилий-саҳналаштириш группасининг директори Дашрат Патель яқинда Тошкентда бўлганлигини биламиз. Байрамни қандай ўтказиш, унинг ўзига хос хусусиятлари тўғрисида келишиб олинган бўлса керак?

— Шундай, Ҳиндистон томонининг вакили Утсав ўтказиладиган жой билан олдиндан танишди ва ўз фикрларини айтди. Шуни айтмоқчиманки, Дашрат Патель жуда ғайратли, фантазияга бой санъаткордир. Шунинг учун ҳам у Тошкентда байрам сценарийлари олдиндан белгилаб қўйилган бўлсада, тантаналарни янада ранг-баранг ва таъсирчан қилиш учун кишини қойил қолдирадиган янги ғояларни таклиф этди.

Сени кутяпмиз, Утсав!

Герман Маҳмудович В. И. Ленин номли майдонда байрамни ўтказиш ва безатиш планини бизга кўрсатади.

Ёдгорлик буюмлари, зебизийнатлар, халқ усталари ясаган буюмлар сотиладиган, шарбатлар, ширинликлар сотиладиган дўконлар қизил ранг билан белгилаб қўйилган. 45 та шундай дўкон ташкил этилади. Томошабинларни меҳмонлар Ҳиндистон турли регионларининг санъати билан таништирадиган саҳна майдончалари квадратлар билан кўк рангда белгиланган. Майдон билан ёнма-ён Навоий кўчасидан Ўзбекистон кўчасигача ранг-баранг чодирли умумий овқатланиш жойлари ташкил этилади.

— Шунча кўп бўладими?

— Албатта, ахир ҳар бир томошада бизнингча ўттиз беш—қирқ минг томошабин қатнашади. Шундай томошалардан беш марта кўрсатилади.

Телефон қўнғироғи бўлиб, Тошкентга Ленинграддан металл конструкциялар ортилган 53 та платформа келганлигини хабар қилишди. Яқин кунларда деярли 200 та вагонга ортилган бошқа юклар ҳам келтирилиши кутилмоқда. Герман Маҳмудович темир йўл билан боғланиб, юкларни жадал тушириб олишни илтимос қилади, ГАИ бошқармасига қўнғироқ қилиб, юк ортилган транспортга Ленин майдонигача ҳамроҳлик қилиб келишни сўрайди. «Ташгорсвет» вакиллари қайси нуқтани қандай ёритиш кераклигини, қаерга қўшимча кабеллар тортиш кераклигини сўраб, мурожаат қиладилар. Умумий овқатланиш ходимлари таомлар хилини аниқлайдилар, чунки меҳмонлар орасида Ҳиндистоннинг турли штатларидан келган вакиллар бор. Маълумки, мамлакатнинг шимоли ва жануби, ғарби ва шарқида тайёрланадиган таомлар бир-биридан анча фарқ қилади. Ҳар бир районда ана шу жойнинг ўзига хос бўлган ошпазлик дурдоналари бор.

— Демак, ҳиндистонлик барча меҳмонлар дидининг хилма-хиллиги ҳисобга олинади. Уларни қандай таомлар билан сийлаймиз?

—Хилма-хил таомлар билан ҳаммаларининг кўнгилларини овлашга ҳаракат қиламиз, — деб жилмаяди Г. Рошков.— Ошпазларимиз ҳозирнинг ўзидаёқ ҳинд ошпазлигининг ўзига хос хусусиятлари билан танишдилар. Хилма-хил ҳинд таомлари дастурхонга тортилади.

Суҳбатимизни майдонда давом эттирдик. Парадлар ва намойишлар ўтказиладиган жойда ҳавозалар қад кўтарган. Минбарларда, метро станциясига тушаберишдаги зиналарда ўрнатилган улкан шчитларда «Фестиваль иншоотлари қурилмоқда» деган сўзлар ёзиб қўйилган. Ҳозирдаёқ барча ўн битта саҳна майдончаси монтаж қилина бошланди, панжарали дўконлар устига енгил шиферлар қопланмоқда.

— Бу ерда 16 метрдан йигирма метргача баландликдаги турли конструкциялар қад кўтармоқда—дейди Герман Маҳмудович, —анъанавий ҳинд меъморчилиги услубларини акс эттирувчи арклар, дарвозалар, колонналар ҳинд меҳмонавозлигининг рамзи бўлади. Улар газлама, бамбук шохлари, қамиш ва қоғоз билан безатилади. Бир сўз билан айтганда, ҳинд байрами тобора яқинлашиб келмоқда.

— Герман Маҳмудович, сўнгги саволимизга жавоб берсангиз:

— Утсав байрамини томоша қилишни истаганлар у ерга қандай киришлари мумкин?

— Шаҳар кассаларида томошаларга билетлар сотиш йўлга қўйилади. Томошалар салкам 200 минг томошабинга мўлжалланган. Яна шуни айтишни истардимки, яқин кунларда шаҳримизда бошланадиган Ҳиндистон фестивали шунчаки зўр томоша бўлиб қолмай, у Ҳиндистон ва Советлар мамлакати халқлари ўртасида дўстлик, ҳамкорлик, ўзаро ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшиши керак.

Э. ТУХВАТУЛЛИНА,
ЎзТАГ мухбири.

• *Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги олдидан*

Хоразм

УНУТИЛМАС УЧ ВОҚЕА

● 1920 йил, 2 февраль. Шу куни Хиванинг охирги хони Саид Абдулла тахтдан ағдарилди. Улуғ Октябрнинг мантиқий давоми — халқ революцияси туфайли Хоразм воҳасида бахт тонги отди.

● Ленин номи ва ғоялари ўша даврдаёқ озодлик, адолат, дўстлик рамзи бўлиб, халқ юрагида чуқур жой олган эди. Лениннома саҳифалари Хоразм меҳнаткашларининг доҳий, халоскор ва устоз Ильичга чексиз садоқатидан, меҳр-муҳаббатидан далолат беради. Тарихий, унутилмас бу уч воқеа сўзимизнинг исботи бўла олади.

Доҳий ҳузурида

Хива халқ вакиллари Советларининг 1920 йил апрелида бўлиб ўтган биринчи қурултойи РСФСРга, В. И. Ленин ҳузурига делегация юборишга қарор қилди. Қурултой сайлаган делегация Адлия нозири Бобоохун Салимов, ҳукумат аъзолари Мулла Ораз Хўжамамедов ва Нурмуҳаммад Бобоевлардан иборат эди.

Хива Халқ Совет Республикаси делегациясининг аъзолари Тошкентга етиб келиб, РКП (б) Марказий Комитети, Бутунроссия Марказий Ижроия Комитети ва РСФСР Халқ Комиссарлари Советининг Туркистон ишлари бўйича Комиссияси (Турккомиссия) қабулида бўлдилар, В. В. Куйбишев билан суҳбатлашдилар. Шундан кейин улар Москвага жўнаб кетишди.

Хоразм меҳнаткашлари вакиллари Москвада илиқ ва самимий кутиб олинди. Айниқса В. И. Ленин билан мулоқот делегация аъзоларида унутилмас таассурот қолдирди. Делегация бошлиғи Бобоохун Салимов эсдаликларида бу учрашув тўғрисида шундай сатрлар бор: «Ўртоқ Ленин бизни жума куни қабул қилиши ҳақида хабар қилишди. Биз... фойтунда Кремлга келдик. Лифтда учинчи қаватга кўтарилдик. Ўртоқ Ленин ана шу қаватдаги хоналардан бирида ишларкан. Қабулхонага кирдик. Бу ерда ортиқча ҳашам йўқ, ҳаммаёқ саранжом-саришта эди. Орадан 15 минутча ўтгач, қабулхонага бир аёл кириб, бизни Ленин ҳузурига таклиф қилди. Хонага кирсак, доҳийнинг бир ўзи экан. Владимир Ильич бизни кўргани ҳамоно ўрнидан туриб келди-да, биз билан илтифот ва самимият ила кўришди ва ўтиришга жой кўрсатди. Биз ўриндиқларга ўтирганимиздан кейин унинг ўзи ҳам ўтирди. Ўртоқ Ленин бизнинг сиҳат-саломат етиб келганимиздан, айниқса Хоразм Шарқда революцияни амалга оширган, мустабидликдан озод бўлган, халқи ўз меҳнати билан яшашга бел боғлаган биринчи ўлка эканлигидан жуда хурсанд ва Хоразм халқидан мамнун-миннатдор эканлигини айтди».

Совет тузумини мустаҳкамлаш, янги ҳаёт қуриш масалалари хусусида фикр олишув дўстона, ошкора вазиятда ўтганлиги тасвирланиб, эсдаликларда доҳийга Хоразм тўни кийдирилганлиги ҳақида қуйидаги жумлалар битилган:

«...унга совға қилиш учун тўн олиб боргандик. Ана шу тўнни доҳийга кийдирдик. Ўртоқ Ленин: «Бу тўн Хоразмда тикилганми?» — деб сўради. Мен: «Ҳа, уни хотин-қизларимиз Сизга атаб тикишган. Хоразм меҳнаткашлари қурултойда уни эсдалик сифатида Сизга ҳадя этишимизни топширишди», — дедим. У миннатдорчилик билдириб, тўнни кийганича биз билан суҳбатлашиб ўтирди. Бироздан кейин тўнни ечишга биздан ижозат сўради. «Сиз бу кийимни қанча узоқ вақт кийиб ўтирсангиз, биз шунчалик хурсанд бўламиз», — дедим. Шундай қилиб, Владимир Ильич суҳбатимиз охиригача тўнни ечмади».

Эсдаликларда Ильичнинг буюк қалб эгаси, доно ва камтар инсон эканлиги жонли лавҳаларда акс эттирилган. Жумладан, шундай факт келтирилади: Владимир Ильич Мулла Ораздан: «Неча ёшдасиз?» — деб сўрайди. Ораз: «Эллик ёшдаман», — деди. «Тенгдош эканмиз», — дея кулимсирайди Ильич. Биродарлик, ўртоқлик руҳидаги гурунг қизғин тус олади. Доҳий кўкрак чўнтагидаги соатни чиқариб, Мулла Оразга тақдим этади. Бу соат Мулла Ораз хонадонида (ўзи 1959 йилда 90 ёшида вафот этган) унинг невараси Искандар Баллиевда табаррук ёдгорлик сифатида сақланмоқда.

Хоразм меҳнаткашлари вакилларининг В. И. Ленин ҳузурида бўлиши ўлка тарихи саҳифасида зарҳал ҳарфлар билан ёзилиб қолди. Қадимий диёрнинг келажаги тўғрисида доҳий башоратлари рўёбга чиққанлиги эндиликда навқирон Хоразм кўрки-жамолида яққол акс этиб турибди.

Олий нишон кавалери

В. И. Ленин мазлум халқларнинг тақдири ва келажаги тўғрисида ҳамиша ўйлар, озодлик учун курашда уларга хайрихоҳлик ва мадад кераклигини яхши тушунарди. У 1917 йил апрелида РСДРП(б) нинг Бутунроссия еттинчи конференциясида бундай деган эди: «Биз Хива деҳқонининг Хива хони қўл остида яшашини мутлақо истамаймиз. Биз революциямизни ривожлантириб, мазлум халқларга таъсир қиламиз».

Доҳий башорати рўёбга чиқди. Асрлар бўйи хонлик зулми остида эзилиб келган меҳнаткаш халқнинг озодликка эришишида Октябрь революцияси ва Советлар Россиясининг илҳомбахш таъсири ва роли катта бўлди.

Хонлик асоратидан озод бўлган халқнинг буюк йўлбошчига беҳад миннатдорлик ифодаси — В. И. Ленин Хоразмнинг олий нишони билан мукофотланганлигидир. Шу муносабат билан 1922 йил 4 апрелида Хоразм Халқ Совет Республикаси Марказий Ижроия Комитетининг доҳийга йўллаган мактубида шундай дейилади: «Хоразм революциясининг икки йиллигини нишонлаб биз меҳнат Қаҳрамонларига бериш учун Меҳнат ордени таъсис этдик. Сиз қадрли ва севимли устозимиздан Марказий Ижроия Комитетининг Қарорига мувофиқ ана шу орденни олишни ва Шарқда кўп асрлик қулликдан озод бўлган меҳнат рамзи сифатида тақиб юришингизни сўраймиз».

Маълумки, ўша йилларда янги тузумнинг душманлари воҳада яшовчи ўзбеклар, туркманлар ва бошқа халқлар ўртасида миллий адоватни кучайтиришга зўр бериб ҳаракат қилишарди. Барча миллат кишиларини ягона мақсад йўлида бирлаштириш, Совет Хоразмида янги ҳаёт қуришга дадил киришиш биринчи даражали вазифа эди. Бу ҳақда доҳийга қуйидаги хабар билдирилади:

«Қадрли ўртоқ! Биз Совет Хоразмида тинч қурилиш ишларига киришганлигимизни Сизга хурсандчилик билан маълум қиламиз. Биз Сизнинг маслаҳатларингизга амал қилиб, эски чор ҳукумати атайлаб кучайтириб келган туркманлар билан ўзбеклар ўртасидаги низони тугатиш учун ва Хоразмнинг ҳамма халқларини ягона қардош оилага жипслаштириш учун қўлимиздан келган ҳамма ишни қилмоқдамиз».

Хоразм меҳнаткашларининг В. И. Ленин кўрсатмаларига оғишмай амал қилишга қатъий азму-қарори мактубда шундай ифодаланган: «Биз Сизнинг маслаҳатларингизга кўра деҳқонларимизнинг ҳаётини яхшилашга киришдик. Сизнинг сўзларингиз ҳар биримизнинг қалбимиздан чуқур жой олади».

1922 йил августида Меҳнат орденини доҳийга топшириш учун Москвага Хоразм вакиллари ташриф буюришди. Бу вақтда Ильич Москва яқинидаги Горкида даволанаётган эди. Орден Халқ Комиссарлари Советининг, шахсан В. И. Лениннинг секретари Л. А. Фотеевага махсус мактуб билан топширилади. Меҳнат ордени нодир эсдалик сифатида В. И. Ленин Марказий музейида сақланмоқда.

Ассалом, Ильич!

1924 йил январи, қаҳратон қиш. Владимир Ильич Ленин вафоти тўғрисидаги хабар бутун воҳани чуқур қайғуга солди. Хиванинг Нуруллабой майдонида кўп кишилик мотам митинги бўлди. «Биз Ленин йўлидан борамиз!», «Ленин васиятларига содиқмиз!» деган хитоблар тилларда янгради. Доҳий хотирасини абадийлаштиришга, Хивада унга ёдгорлик ўрнатишга қарор қилинди.

Хоразм меҳнаткашларининг фахрли буюртмасини москвалик истеъдодли ҳайкалтарош Сергей Дмитриевич Меркуров бажарди. Қизғиш гранитдан ишланган ҳайкал 1925 йил баҳорида, доҳий таваллудининг 55 йиллиги арафасида Чоржўйга қадар поездда, Чоржўйдан Хоразмгача Амударё орқали кемада келтирилди.

Ёдгорликнинг келтирилиши худди барҳаёт доҳий Хоразм тупроғига қадам қўйгандек зўр шодиёнага айланди. Одамлар уни: «Ассалом, Ильич!» — деб таъзим ва эҳтиром билан қарши олдилар.

Доҳийнинг нурли сиймоси ёрқин акс этган ва Хивада ўрнатилган бу ҳайкал — Ўрта Осиёда ва Ўзбекистонда В. И. Ленин хотирасига бунёд этилган дастлабки ёдгорликлардандир.

Нуруллабой майдонидаги табаррук ёдгорлик халқнинг энг азиз зиёратгоҳи бўлиб қолган. На фақат хиваликлар ва хоразмликлар, балки мамлакатнинг ва дунёнинг турли жойларидан келган сайёҳлар ҳам бу тарихий обида олдида таъзим бажо келтиришади. Улуғ айёмларда, байрамларда ҳайкал пойи гулларга тўлиб кетади. Бу ерда пионерлар қасами, комсомол марши янграйди, тўйлар олдидан келин-куёвлар доҳий сиймоси олдида таъзим қилишиб, гуллар қўйишади.

Юқорида зикр қилинган уч воқеа хоразмликлар қалбида мангу муҳрланиб қолган. Доҳийга меҳр-муҳаббат воҳадаги кексаю-ёш, ҳамманинг қони-жонига сингиб кетган.

Фозил ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ВАТАН ТАҚДИРИ — ИНСОН ТАҚДИРИ

Андижон области. «Чайка» пионерлар лагерида дам олаётган болалар ажойиб киши, кекса коммунист Фозилжон Юнусов билан бўладиган учрашувни сабрсизлик билан кутишарди. Мана, учрашув ҳам бошланди. Ёш пионерлар отахоннинг ҳаяжонли ҳикоясини марoқ билан тинглардилар. Улар кўз ўнгида фақат дарсликлар орқали билган шонли тарихнинг ўчмас саҳифалари жонлангандай бўлди.

Фозилжон ота болаларга Туркистонда ёш Совет ҳокимиятини ҳимоя қилиш учун босмачиларга қарши қандай курашганлигини сўзлаб берди. У ёшлигини эслади. Тингловчилар кўз ўнгида эса ўчмас у кунларнинг жангларга бой, айни пайтда ниҳоятда сермазмун манзаралари бир-бир намоён бўла бошлади.

— Агар Совет ҳокимияти бўлмаганда эди, ўн тўрт ёшли бир етимчанинг қисмати нима бўларди? Агар дунёга икки марта келганимда эди, иккovини ҳам Совет ҳокимиятига бағишлардим.

Инқилоб ғалаба қозонганида у ўн етти ёшда эди. Болалик нималигини билмай ўсган йигитча кўп азобларни чекишга мажбур бўлган эди. Шунинг учун у ҳеч иккиланмай қизил аскарлар томонига ўтди. Қўлидан келганча уларга ёрдам берди. 1918 йилда Фозилжон Қизил Армия жангчилари учун қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириладиган ёрдамчи хўжаликка кириб ишлай бошлади. Орадан кўп ўтмай армия сафига кирди.

Бу — мураккаб, оғир йиллар эди. Шунга қарамай Ф. Юнусов ўзини бахтли тақдир эгаси деб билади.

У В. И. Ленин декрети билан Тошкентда очилган университет остонасидан қадам ташлаб ўтган биринчи кунни ҳам ҳозиргидай эслайди. У билимларни чанқоқлик билан ўзлаштирди. Студентларнинг мунозараларида фаол қатнашиб, коммунистик ғояларни қаттиқ туриб ҳимоя қилди.

Йиллар ўтган сари Фозилжон сиёсий жиҳатдан етилиб, тобланиб борди. Уни партия ишига қўйишди.

Партия уни қаерга юбормасин, барча участкаларда ўз бурчини ҳалоллик билан виждонан адо этди.

Ҳозир Фозилжон ота кексалик гаштини сурмоқда. Унинг беш фарзанди, кўплаб невара-чеваралари бор. У жигаргўшаларини Ватанга чексиз муҳаббат руҳида тарбиялашга интилмоқда.

Суратларда: 1. Кекса коммунист оила аъзолари даврасида. 2. Ф. Юнусов.

Р. Ашуров фотолари

(ЎзТАГ).

Революция қаҳрамонларига бағишланади

Бухоро тарих-меъморлик музейида очилган янги экспозиция Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига бағишланган бўлиб, Зарафшон водийсида Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун жангларда қатнашган кишилар ҳақида ҳикоя қилади.

Бу ерга ўша даврга оид нодир фотосуратлар, ҳужжатлар, плакатлар қўйилган. Улар Бухорода Совет ҳокимиятининг дастлабки кунлари ҳақида ҳикоя қилади. Қизил Армиянинг М. В. Фрунзе қўмондонлигидаги қисмлари ҳужумидан кейин 1920 йил сентябрида Бухоро амирлиги тугатилган эди. Намойиш этилаётган фотосуратлар Коммунистик партия ва Совет давлатининг атоқли арбоблари М. И. Калинин, В. В. Куйбишев, Ф. Хўжаев, А. Икромов, Й. Охунбобоев иштирок этган митингларни эслатади.

Бу ерга қўйилган ҳужжатлар Ўзбекистон Компартияси ва республика Советларининг дастлабки съездлари иши ҳақида ҳикоя қилади. Махсус стенд Бухоро Халқ Совет Республикаси Нозирлар (Министрлар) Кенгашинининг биринчи раиси Файзулла Хўжаевнинг ҳаёти ва революцион фаолиятига бағишланган. Ҳозирги вақтда колхозлар, кўчалар, мактабларга, Бухородаги районлардан бирига Файзулла Хўжаев номи берилган.

Музейга келувчилар гражданлар уруши, босмачилар тўдаларига қарши жанглар қаҳрамонлари, ер-сув ислоҳоти активлари, дастлабки партия ва комсомол ячейкаларини тузган кишилар И. Ҳасанов, Б. Отахонов, Ғ. Тахалов ва бошқаларнинг тақдирини билиб оладилар.

(ЎзТАГ).

ГАЗЕТА ТАХЛАМЛАРИНИ ВАРАҚЛАГАНДА

«Қизил Ўзбекистон» («Совет Ўзбекистони») 62 йил илгари хабар қилган эди.

ХАЛҚ ҲОФИЗИ

Шораҳим ака ўзининг хуш, чиройли овози билан ҳаммага танилган, инқилобдан сўнг ўзбек куйларини нотага солишда кўп хизмат кўрсатган. Шораҳим аканинг бу кунгача қилиб келган хизматларини тақдирлаб, ўлка маориф комиссарлиги ёнидаги билим кенгаши унга «Халқ ҳофизи» деган ном берди.

ЎЗБЕКИСТОННИНГ ЧЕТ ЭЛЛАР БИЛАН АЛОҚАСИ

Мустақил республика бўлиб тузилгач, Ўзбекистонда «Узбекгосторг» ташкил этилди. Бу ташкилот чет эллар билан алоқани йўлга қўйди. 1925 йилнинг биринчи ярмида Германияга, Францияга, Англияга 3 миллион сўмлик қоракўл тери, хом ипак, қуритилган мевалар юборилди. Чет эллардан трактор, деҳқончилик машина-асбоблари, боғдорчилик асбоблари, табобат, электр ускуналари, заводлар учун дастгоҳлар, турли буёқлардан 1 миллион 150 минг сўмлик олинди.

МАОРИФИМИЗ ҚАНДАЙ ҲОЛДА

Ўзбекистонда ҳозир 811 ибтидоий шўро мактаби бор. Буларда 52849 бола ўқийди, 1736 ўқитувчи ишлайди. Етти йиллик мактаб 18 та, 9 йиллиги 22 та.

Умуман жумҳуриятда ижтимоий тарбия мактаблари эски усулдаги мактаблар сонидан 3—4 баробар кам. Шўро мактабларини кўпайтириш учун тажрибали, яхши тарбияланган ўқитувчилар керак. Буларни тайёрлаш учун 6 та билим юрти, 6 та таълим-тарбия техникуми бўлиб, уларда 1775 киши ўқимоқда.

Бу билим юртлари беш йил мобайнида бир ярим мингдан зиёд муаллим тайёрлаб берур. Аммо бизга ҳозирнинг ўзида 4 минг ўқитувчи керак. Демак, муаллимлар тайёрланишни кучайтирмоқ зарур.

АГРОНОМИЯ ПУНКТЛАРИ

Миллий чегараларга бўлингач Ўзбекистонда 51 агрономия пункти, яъни деҳқонларга деҳқончиликни илмий асосда юритиш тўғрисида маслаҳат ва ёрдам берадиган жойлар ташкил қилинди. Улардан 32 таси давлат бюджетида, 19 таси маҳаллий бюджетларда. Пунктларда турли машиналар ва тракторлар бўлиб, уларнинг деҳқончиликни тараққий эттиришдаги аҳамияти амалда деҳқонларга кўрсатилмоқда. Экинларга тушатурғон зарарли ҳашаротлар ва уларга қарши кураш ҳақида тушунтириш ишлари олиб борилмоқда.

Тайёрловчи Т. РУСТАМОВ.

Редактор
Л. ҚАЮМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ

кафедралар бўйича

профессор-ўқитувчилар составидаги вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ИШЛАШ УЧУН

мудир (фан доктори ёки кандидати): машиналар ремонти;

доцентлар: сиёсий иқтисод (2), машина-трактор парки эксплуатацияси, экономика ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ташкил этиш (2), чизма геометрия, автоматика ва телемеханика, КПСС тарихи (ўзбек тилида), марксча-ленинча фалсафа (2 рус тилида, 2 ўзбек тилида), қишлоқ хўжалик мелиорацияси, ер тузилишини лойиҳалаштириш, тупроқшунослик ва деҳқончилик (2), физика (чет эллик студентлар учун тайёрлов факультети); «Совет Иттифоқи» (чет элликлар учун тайёрлов факультети), аэрофотогеодезия;

катта ўқитувчилар: рус тили (3), экономика ва қишлоқ хўжалик ишини ташкил қилиш, КПСС тарихи (ўзбек тилида — тарих фанлари кандидати), жисмоний тарбия, физика (чет эллик студентлар учун тайёрлов факультети), математика (чет эллик студентлар учун тайёрлов факультети), рус тили (чет эллик студентлар учун), олий математика, қурилиш механикаси (2);

ўқитувчилар: жисмоний тарбия (3), рус тили (3);

ассистентлар: чет тили (немис тили), чизма геометрия ва чизмачилик (3), инженерлик геодезияси (2), тупроқшунослик ва деҳқончилик, қишлоқ хўжалик машиналари (2), назарий-механика (3), олий математика (2), қишлоқ аҳоли пунктларини планлаштириш, машиналар ремонти (2), қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини бошқариш, экономика ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ташкил этиш, физика (4), КПСС тарихи (ўзбек ва рус тилларида), қурилиш механикаси, ҳисоблаш математикаси, химия.

ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИДА ИШЛАШ УЧУН
(ўқув хўжалиги)

доцент: физика;
ўқитувчилар: рус тили (3);
ассистентлар: физика, математика.

ҚАРШИ ФИЛИАЛИДА ИШЛАШ УЧУН
(Қарши шаҳри)

мудирлар (фан доктори ёки кандидатлари): физика, умумтаълим фанлари (рус ва чет тилла), гидромелиорация системалари эксплуатацияси ва уларни автоматлаштириш;

доцентлар: олий математика, педагогика ва психология, рус тили, назарий механика (2), ўзаро алмашлаш, стандартлаш ва техник ўлчовлар, сиёсий иқтисод;

катта ўқитувчилар: жисмоний тарбия, инженерлик конструкциялари, гидравлика, асослар ва пойдеворлар, материаллар қаршилиги, иншоотлар назарияси, геология ва гидрогеология, сув ресурсларидан комплекс фойдаланиш ва табиатни муҳофаза қилиш, насослар ва насос станциялари, қишлоқ хўжалик мелиорацияси, чизма геометрия ва чизмачилик (2), чорвачилик маҳсулотлари ишлаб чиқариш технологияси, механизмлар ва машиналар назарияси;

ассистентлар: рус тили, жисмоний тарбия (5), асослар ва пойдеворлар, ишлаб чиқариш жараёнларини автоматлаштириш ва автоматика асослари, гидрология, гидрометрия ва оқимларни бошқариш, қишлоқ хўжалигининг сув таъминоти, суғориш ва бурғулаш иши, насослар ва насос станциялари, қишлоқ хўжалик мелиорацияси (2), қишлоқ хўжалик машиналари (2), тракторлар ва автомобиллар (2), қурилиш ва мелиоратив машиналар, машиналарнинг пишиқлиги ва уларни ремонт қилиш, чорвачиликни механизациялаш, меҳнат муҳофазаси ва машина трактор парки эксплуатацияси.

КОНКУРС МУДДАТИ — 28 АВГУСТАЧА.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Қори Ниёзов кўчаси, 39-уй.

Ўзбекистон ССР Дон маҳсулотлари министрлигининг

ТОШКЕНТ ТАРМОҚ ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1987—1988 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ТЕГИРМОН ВА АРЛАШ ОЗУҚАЛАР КОРХОНАЛАРИ УЧУН МУТАХАССИСЛАР, ТУНУКАЧИ УСТАЛАР, САНОАТ АСБОБ-УСКУНАЛАРИ РЕМОНТИ БЎЙИЧА СЛЕСАРЛАР, ДОН МАҲСУЛОТЛАРИ СИФАТИНИ АНИҚЛАШ БЎЙИЧА ЛАБОРАНТЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ.

Ўқиш муддати — 1 йил.

ЎҚИШГА 8—10 СИНФ МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИСИЗ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

Ўқишга қабул қилинганлар ойига 40 сўм стипендия ва бепул овқат билан таъминланадилар.

Билим юртини аъло баҳоларга тамомлаган ўқувчилар ўз ихтисосликлари бўйича ўрта ва олий ўқув юртларига ўқишга юбориладилар.

Билим юртига ўқишга киришни истагаёшлар директор номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатларни қўшиб топширадилар: маълумот ҳақидаги ҳужжат, таржимаи ҳол, саломатлик ҳақида медицина справкаси, туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома, 3 дона фотосурат (3х4 см) ва яшаш жойидан справка.

Бошқа шаҳарлардан келганларга ётоқхона берилади.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юрти адреси: 700048, Тошкент шаҳри, 2-«Сельмаш» проезди, 15-уй (13-трамвай; 16, 30, 48, 72-автобусларнинг «Ташсельмаш» заводи бекати). Телефонлар: 67-63-71, 67-63-73, 67-63-76.

СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг

ЎРТА ОСИЁ МЕДИЦИНА ПЕДИАТРИЯ ИНСТИТУТИ

кафедралар бўйича

ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта ўқитувчилар: фалсафа, КПСС тарихи;
ўқитувчи: фалсафа.

Конкурс муддати — 1 сентябргача.

Адрес: Тошкент шаҳри, Чермет кўчаси, 103-уй (156, 165-автобусларнинг «САМПИ» бекати).

МУАССАСАЛАР, КОЛХОЗЛАР ВА СОВХОЗЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТДАГИ 10-АВТОРЕМОНТ ЗАВОДИ

(700034, Тошкент шаҳри, Дадабоев кўчаси, 64-уй)

«Газ-51», «ГАЗ-52», «ГАЗ-53» автомобилларини чекланмаган миқдорда

КАПИТАЛ РЕМОНТГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

• *Тингланг, томоша қилинг*

12 август, чоршанба

Телевидение

МТ-I. 8.00 — «90 минут». 9.35 — «Мени кутгил». Бадиий фильм. 11.05 ва 16.30 — Янгиликлар. 16.40 — Дебют. 17.10 — «15 академик». 17.35 — ...16 ёшгача ва ундан катталар. 18.20 — Назария масалалари. 18.50 — Совет композиторларининг асарларидан симфоник миниатюралар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Мультфильм. 19.40 — «Севимли Ватаним менинг». Фотоконкурс. 19.45 — Позиция. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Рус халқ чолғулари академик оркестрининг концерти. 23.00 — Футбол. Олимпия турнирининг саралаш матчи. СССР — Норвегия. 23.45 — Дунё воқеалари.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильмлар. 10.05 — Фильм-концерт. 10.35 — Будильник. 11.05 — «Кекса сеҳргар эртаклари». Бадиий фильм, 1-серия. 12.15 — Немис тили. 12.45 — Болалар учун фильм. 13.45 — Қишлоқ янгиликлари. 14.45 — Янгиликлар. 14.55 — Ҳужжатли фильм. 18.35 — Янгиликлар. 18.45 — Ҳужжатли фильм. 18.55 — Реклама. 19.00 — Саёҳатчилар клуби. 20.00 — Музикали киоск. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Халқаро программа. 21.30 — Время. 22.10 — «Кекса сеҳргар эртаклари». Бадиий фильм, 2-серия. 23.15 — Янгиликлар.

УзТВ-I. 7.00 — Гимнастика. 7.20 — Салом кичкинтойлар! 7.30 — Ахборот. 7.50 — Тонгги тароналар. 8.00 — Пионер телетайпи. 8.10 — Фильм-концерт. 17.30 — Янгиликлар. 17.40 — Болалар учун фильм. 18.15 — Мультфильм. 18.40 — Олтин қўллар. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Саҳна усталари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион университети. 22.35 — «Сўнгги ташриф». Бадиий фильм.

УзТВ-II. 19.25 — «Кўҳна қаср оҳанглари». Музикали фильм. 19.55 — Ритмик гимнастика. 20.20 — Болалар учун фильм. 21.30 — Время. **ДУШАНБА.** 22.05 — «КВН—87».

Радио

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Бизга мактуб йўллабсиз. 9.30 — Инсон, дин, замон. 10.15 — Бахтли болалик ҳақида куйлаймиз. 10.40 — Қармоқ. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Республика конкурсининг лауреатлари ижро этади. 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.40 — Болалар учун ҳикоя. 17.00 — «Кичик ялмоғиз». Радиоспектакль. 18.15 — Қишлоқ ҳаёти. 18.30 — Ўзбекистон композиторларининг қўшиқлари. 19.20 — «Аланга». 19.40 — Қайта қуриш жараёнида экономикани территориал бошқариш. 20.50 — Халқаро кундалик. 21.00 — Шеърият кечаси. 21.20 — Ёз оқшомлари. 22.30 — Катталарга болалар ҳақида. 22.45 — Ёзги музикали фестивалларда. 23.?? — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
(«Советс Узбекистан»)
Орган Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
Издается на узбекском языке

Редакция адреси: 700083, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 33-3-16, 32-53-20, 32-53-21, 3?-1-49, 32-54-06.